

Tapahtumien ympäristöasiat – tarvekartoitus

Marika Nyysönen

**Greening
Events**

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 11/2012

Marika Nyysönen

Tapahtumien ympäristöasiat – tarvekartoitus

Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Helsinki 2012

Kannen kuva: © Marika Nyysönen
ISSN 1235-9718
ISBN 978-952-272-353-6
ISBN (PDF) 978-952-272-354-4

Painopaikka: Kopio Niini Oy
Helsinki 2012

Sisällysluettelo

ESIPUHE	2
TIIVISTELMÄ	4
SAMMANFATTNING	5
SUMMARY	6
JOHDANTO	7
1 TARVEKARTOITUKSEN MENETELMÄT	8
1.1 Sähköpostikysely	8
1.1.1 Kyselyyn vastanneiden keskiarvotaulukko.....	8
1.1.2 Kyselyn toteutus	9
1.2 Haastattelut	10
2 TARVEKARTOITUKSEN KYSELYN TULOKSET	11
2.1 Tietoisuus tapahtumien ympäristöasioista	11
2.2 Tärkeintä tapahtumien ympäristöasioiden hallinnassa	11
2.3 Käytännöt ja haasteet	12
2.4 Missä ajankohtaista ympäristötietoa ja neuvontaa olisi tärkeää olla saatavilla?	15
2.5 Mikä saa tapahtuman järjestäjän tekemään ympäristöystävällisiä tekoja?	17
2.6 Minkä tahojen kanssa tehdään yhteistyötä tapahtumien ympäristöasioissa?	18
2.7 Minkälaista yhteistyötä kaivataan lisää tapahtumien ympäristöasioissa?	19
2.8 Ympäristöystävälliset hankinnat	22
3 TARVEKARTOITUKSEN HAASTATTELUIDEN TULOKSET	25
3.1 Tapahtumien ympäristöasioiden hallinta ja siihen liittyvät haasteet	25
3.1.1 Tekijät, seurailijat ja epäilijät.....	25
3.1.2 Mitä ympäristötekoja tapahtumissa on jo tehty?	26
3.1.3 Ympäristöasioiden hallinnan haasteet	27
3.2 Jätehuollon toiminnan läpinäkyvyys	29
3.4 Mitä ympäristöasioihin liittyvää tietoa kaivataan ja mistä sitä tulee saada?	30
3.5 Kehitysideoita tapahtuman järjestäjiltä	31
4 TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA	33
4.1 Tapahtuman ympäristövaatimukset.....	34
5 TULOXSISTA TIEDOTTAMINEN	36

Liite 1. Sähköpostikyselyn saatekirje

Liite 2. Sähköpostikyselyn kysymyspatteristo

Liite 3. Haastattelujen kysymysrunko

Esipuhe

Ympäristöasioiden huomioonottaminen tapahtumien järjestämisessä on tapahtumayleisön odotuksiin vastaamista ja samalla kaupunkien asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden huomioonottamista. Sekä tapahtumilla että kaupungeilla on tarve erottautua positiivisesti vastuullisina kohteina. Hoitamalla ympäristöasiat hyvin ja luotettavasti pystyy sekä kaupunki että tapahtuma rakentamaan niistä itselleen kilpailuedun.

Pääkaupunkiseudun kaupungit, Helsinki, Espoo ja Vantaa, haluavat luoda edellytyksiä ottaa huomioon ympäristönäkökohdat tapahtumia järjestettäessä. Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaan kaupunki haluaa kehittyä vetovoimaisena tapahtumakaupunkina. Kaupungin vetovoiman ja tunnettavuuden parantamiseksi tarvitaan kansainvälistä näkyvyyttä omaavia tapahtumia. Tapahtumat lisäävät kaupungin houkuttelevuutta matkailukohteena ja elävöittävät kaupungin asukkaiden arkea ja vapaa-aikaa sekä lisäävät työmahdollisuuksia.

Espoo on ollut Reilun kaupan kaupunki kevästä 2009 lähtien, jolloin se sai Reilun kaupan edistämisyhdistys ry:n myöntämän arvonimen täytettyään Reilun kaupan kaupungeilta vaadittava kriteerit. Espoossa kestävää yhteisöä kehitetään mm. RCE Espoo (Regional Centre of Expertise Espoo) kestävä kehityksen verkoston avulla. Tavoitteena on tuoda kestävä elämäntapa ja hyvinvointi kaikkeen toimintaan koko Espoossa. Vantaan kaupunki on laatinut vuonna 2012 suurten yleisötapahtumien ohjeistuksen helpottaakseen tapahtuman järjestäjien ja viranomaisten yhteistyötä sekä painottaakseen tapahtumien ympäristöasioiden hallinnan tärkeyttä.

Tapahtumilla on paljon positiivisia vaikutuksia yhteiskuntaan kuten työllistäminen, paikallistalouden tukeminen, matkailun edistäminen, kulttuurin luominen, yhteisöllisyyden ja sosiaalisen kanssakäymisen lisääminen, harrastustoiminnan ja liikkumisen edistäminen sekä ihmisten elämänlaadun ja sisällön parantaminen. Tapahtumilla on myös ainutlaatuinen mahdollisuus vaikuttaa suuren yleisön kulutustottumuksiin viestimällä tapahtuman omista ympäristöteoista sekä tekemällä ympäristöystävälliset teot mahdolliseksi tapahtumiin osallistujille.

Tapahtumilla on kuitenkin myös kielteisiä ympäristövaikutuksia, joita aiheuttavat liikenne ja kuljetukset, materiaalien käyttö, jätteen synty, melu, vedenkulutus, jäteveden synty, vaarallisten jätteiden tuotanto sekä maaperän kuluminen. Kaupungit haluavatkin asettaa selkeitä ympäristökriteerejä tapahtumille sekä neuvoa ja opastaa tapahtumien järjestäjiä niiden noudattamisessa. Jotta tämä toteutuisi, tarvitaan uudenlaisia toimintatapoja, työkaluja ja ohjeita siitä, miten ympäristöasiat liitetään osaksi olemassa olevia käytäntöjä.

Greening Events on Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteishanke (2012–2014), jonka tavoitteena on kehittää konkreettisia tapoja pääkaupunkiseudun tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan. Hankkeen aikana luodaan käytäntöjä tukeva toimintamalli ympäristöasioiden huomioonottamiseksi tapahtumia järjestettäessä sekä kaupunkien ja tapahtumien väliselle ympäristöyhteistyölle. Projektissa myös tarjotaan räätälöityä ympäristöneuvontaa ja -koulutusta. Hanketta koordinoi Helsingin kaupungin ympäristökeskus.

Tarvekartoitus on laadittu osana hanketta, sen alkuvaiheessa, tarkoituksena saada selville, mitä tarpeita eri tahojen edustajilla on. Paljon kiitoksia kyselyyn vastanneille. Kiitos myös Marika Nyyssöselle, joka on laatinut selvityksen ja muille toteutukseen osallistuneille.

Helsingissä 26. lokakuuta 2012

Päivi Kippo-Edlund
ympäristöpäällikkö
Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Greening Events -hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja

Tiivistelmä

Greening Events -hankkeen tavoitteena on kehittää tapahtumien ympäristöasioiden hallintaa pääkaupunkiseudulla. Hankkeeseen osallistuvat kaupungit, Helsinki, Espoo ja Vantaa haluavat pienentää tapahtumien ympäristövaikutuksia ja kehittää omia valmiuksiaan, jotta tapahtumien järjestäminen ympäristöystävällisesti on mahdollista.

Tarvekartoituksen myötä konkretisoitui, miten huomattavia eroja tapahtumien ympäristöasioiden hallinnassa on. Useissa tapahtumissa tehdään jo ympäristötekoja, mutta osa tapahtumajärjestäjistä kokee ympäristöasiat ylimääräisenä rasitteena. Osa tapahtumajärjestäjistä ja tapahtumapaikoista mieltii tarkoin hankintojaan, pyrkii kiertämään ja uusiokäyttämään materiaaleja tehokkaasti ja panostaa toimivaan jätteen lajitteluun. Yhteistyökumppaneilta ja alihankkijoilta vaaditaan ympäristöystävällisyyttä, ja henkilökuntaa koulutetaan toimimaan osana ympäristöä huomioivaa tapahtumaa.

Jos ympäristöteoista ei kuitenkaan uskota koituvan selkeää hyötyä ympäristölle tai itse tapahtumalle, ei resursseja haluta käyttää turhaan. Osaamattomuus, tiedon puute ja vaikeaselkoiset ohjeistukset sekä taloudellisten resurssien riittämättömyys saattavatkin johtaa ympäristöasioiden laiminlyöntiin tapahtumissa. Ympäristöasioista huolehtimisen taso on myös selkeästi yhteydessä tapahtumajärjestäjäorganisaation motivaatioon ympäristöasioita kohtaan. Koska tapahtumien ympäristöasioiden hallinnan taso vaihtelee huomattavasti, on tapahtumista aiheutuvien ympäristövaikutusten seuranta ja valvonta jatkossa tärkeää.

Tapahtumille asetettavia ympäristövaatimuksia ja niiden toteuttamisen valvontaa tulee kehittää. Kriteerien selkiyttäminen johtaa siihen, että niille tapahtumajärjestäjille ei myönnetä lupia, jotka eivät asetettuja vaatimuksia täytä. Jos tapahtumien ympäristöasioiden hallintaa halutaan ohjata, tulee vaatimusten lisäksi tarjota keinoja, joiden avulla vaatimuksen saadaan täytettyä. On tärkeää esittää syyt, miksi ympäristövas- tuun kantamiseen veloitetaan sekä konkretisoida toiminnoista aiheutuvat hyödyt. On myös paljon pieniä tapahtumia, jotka eivät kuulu lupavelvoitteiden piiriin. Tavoitteena tulisi olla sellaisten toimintamallien kehittäminen, jotka edesauttavat myös pienten tapahtumien ympäristömyönteistä järjestämistä

Tapahtumien ympäristöasioiden hallinnan toimivuuden kehittämiseksi tarvitaan uusia yhtenäisiä toimintamalleja. Selkeä ohjeistus, toimivat asiantuntijapalvelut sekä selkeät ympäristövaatimukset tapahtumille mahdollistavat yhtenäisen toimintamallin syntyminen tapahtumien ympäristöasioiden hallinnassa. Neuvonta ja tiedottaminen ovat myös tärkeitä asenteiden muokkaamisessa ympäristömyönteisemmiksi. Kaupungin lupaviranomaisten, ympäristö- ja jätehuollon edustajien, yhteistyökumppanien sekä tapahtumajärjestäjien ja tapahtumapaikkojen yhteistyö on tärkeässä roolissa ympäristöasioiden hallinnan kehittämisessä.

Sammanfattning

Projektet Greening Events har som mål att utveckla hanteringen av miljöfrågor vid evenemang i huvudstadsregionen. Städerna som deltar i projektet, Helsingfors, Esbo och Vanda, vill minska miljökonsekvenser till följd av evenemang och utveckla sina egna färdigheter för att kunna ordna evenemang på ett miljövänligt sätt.

Tack vare en behovskartläggning kan man nu konkret se de ansenliga skillnaderna i hanteringen av miljöfrågor vid olika evenemang. Vid flera evenemang görs redan miljögärningar men en del av evenemangsarrangörerna upplever att miljöfrågor är en extra belastning. En del av evenemangsarrangörerna och vid en del av evenemangsplatserna planerar man noggrant sina anskaffningar, strävar efter att återvinna och återanvända material effektivt och satsar på en fungerande avfallssortering. Av samarbetspartner och underleverantörer krävs miljövänlighet och personal utbildas till att verka som en del av miljövänliga evenemang.

Om man emellertid inte tror att miljögärningar ger någon tydlig nytta till miljön eller själva evenemanget vill man inte slösa resurser. Okunnighet, brist på kunskap och svårbegripliga anvisningar samt otillräckliga ekonomiska resurser kan också leda till att miljöfrågorna försummas vid evenemang. Hur mycket man väljer att satsa på miljöfrågorna förknippas också tydligt med evenemangsarrangörorganisationens motivation att värna om miljön. Eftersom det varierar avsevärt hur mycket man satsar på miljöfrågor vid olika evenemang är det i fortsättningen viktigt att man följer upp och övervakar miljökonsekvenser till följd av evenemang.

De miljökrav som ställs på evenemang och övervakning av hur kraven genomförs ska utvecklas. Tydligare kriterier leder till att de evenemangsarrangörer inte beviljas tillstånd som inte uppfyller de uppställda kraven. Om man vill styra hanteringen av miljöfrågor vid evenemang ska man utöver krav erbjuda medel och metoder med hjälp av vilka kraven kan uppfyllas. Det är viktigt att man anger orsakerna till varför arrangörerna förpliktas till att ta miljöansvar samt konkretiserar de fördelar som man får av att miljöfrågorna beaktas. Det finns också ett antal små evenemang som inte omfattas av tillståndsskyldigheterna. Målet borde vara att utveckla sådana verksamhetsmodeller som bidrar till att även små evenemang ordnas på ett miljövänligt sätt.

För att utveckla hanteringen av miljöfrågor vid evenemang behöver man nya enhetliga verksamhetsmodeller. Tydliga anvisningar, fungerande experttjänster samt tydliga miljökrav på evenemang gör det möjligt att skapa en enhetlig verksamhetsmodell för hanteringen av miljöfrågor vid evenemang. Rådgivning och information är också viktiga när det gäller att utveckla miljövänligare inställningar. En viktig roll i utvecklandet av hanteringen av miljöfrågor vid evenemang spelar samarbetet mellan stadens tillståndsmyndigheter, representanter för miljö- och avfallshantering, samarbetspartner samt evenemangsarrangörer och evenemangsplatser.

Summary

The goal of the Greening Events project is to develop the environmental management of events in the Helsinki area. The cities participating in the project – Helsinki, Espoo and Vantaa – all want to reduce the environmental impact of events and develop their own readiness to organise environmentally-friendly events.

The needs analysis carried out as a part of the project revealed that there are significant differences between the environmental management of different events. In various events, environmental issues are already taken into consideration, but some event organisers still see environmental issues as an unnecessary burden. Some event organisers and venues carefully consider their acquisitions, strive to effectively recycle and reuse materials and invest in working waste sorting. They also demand environmental friendliness from their partners and subcontractors, and train their staff to work on environmentally friendly events.

However, if environmental acts are considered not to bring any significant benefits to the environment or the event itself, organisers are reluctant to spend their resources. Incompetence, ignorance and confusing guidelines as well as inadequate financial resources may lead to environmental issues being neglected during events. The event organiser's motivation towards environmental management also clearly affects how well environmental issues are ultimately handled. Since the level of environmental management varies significantly among events, it is important to monitor and control the environmental impact of future events.

The environmental requirements set for events and the monitoring of their fulfilment should likewise be further developed. Clearer criteria will lead to organisers who cannot fulfil these requirements being denied permits. If we want to control the environmental management of events, we should not only set requirements, but also offer ways of fulfilling these requirements. It is important to present the reasons behind why organisers should take responsibility for environmental issues and to substantiate the resulting benefits. There are also numerous small events that fall outside permit obligations. Our goal should be to develop operating models that also facilitate the environmentally friendly organisation of smaller events.

New operating models are required to develop the functionality of environmental event management. Clear guidelines, effective expert services and explicit environmental requirements for events make it possible to create uniform operating models for the environmental management of events. Guidance and adequate information are also important in shaping people's attitudes towards more environmentally friendly thinking. Cooperation with the city's permit officials, environmental and waste management representatives, partners and event organisers and venues plays a key role in the development of environmental management.

Johdanto

Pääkaupunkiseudulla järjestetään vuosittain arviolta 1 800 tapahtumaa, mikä tekee keskimäärin viisi tapahtumaa päivää kohden. Luku on vain karkea arvio tapahtumien kokonaismäärästä alueella. Suuri osa alueen tapahtumista on kävijämäärältään pieniä alle 1 000 henkilön tapahtumia, mutta mukaan mahtuu myös kävijämäärältään suuria yli 25 000 kävijän tapahtumia. Helsingin tapahtumastrategia on jäsennetty kaupungin kolmen erilaisen, toisiaan täydentävän roolin mukaan, joissa kaupunki on tapahtumien hakemisen ja/tai järjestämisen osallinen, fyysisten edellytysten tietopankki ja kehittäjä sekä edellytyksien tarjoaja yksityisille tapahtumajärjestäjille. (Kilpeläinen, Kostiainen ja Laakso, 2012.)

Tarvekartoitus pääkaupunkiseudun tapahtumien ympäristöasioiden hallinnan kehittämiseksi on osa Greening Events -hanketta. Tavoitteena oli selvittää, miten ympäristöasiat huomioidaan pääkaupunkiseudun tapahtumissa. Tapahtuma- alalla toimivilta tahoilta haluttiin mielipiteitä tämänhetkisistä mahdollisuuksista ja resursseista ympäristöasioiden huomioimiseen liittyen. Lisäksi kartoitettiin tarpeita ja kehitysehdotuksia ympäristöasioiden hallinnan parantamiseksi sekä kokemuksia ympäristöasioiden hallintaan liittyvistä haasteista ja mahdollisuuksista. Tarvekartoitus on tehty kesän 2012 aikana lähettämällä sähköpostikysely pääkaupunkiseudulla toimiville tapahtuma-alan ammattilaisille ja haastattelemalla osaa heistä.

Tarvekartoituksen tuloksissa korostuu toisaalta kiinnostuneisuus tapahtumien ympäristöasioita kohtaan, mutta myös merkittävimpien ympäristövaikutusten ehkäisyyn liittyvien käytäntöjen haasteellisuus. Tapahtumia on hyvin erilaisia ja ympäristöasioiden hallintaan liittyvät haasteet vaihtelevat tapahtumatyyppin, koon ja tarkoituksen mukaan. Kulttuuri-, musiikki-, kaupunki- ja urheilutapahtumat vaativat kokonsa ja sijaintinsa mukaan eri painotuksilla olevaa ympäristöasioiden hallintaa.

Kaikissa tapahtumissa on kuitenkin mahdollista huomioida ympäristöasiat hankinnoissa, energiavalinnoissa, tarjottavissa ja/tai myytävissä elintarvikkeissa, liikkumisessa sekä jätehuollon järjestämisessä. Ympäristöystävällisten, laadukkaiden ja vastuullisten tapahtumien järjestäminen on siis mahdollista, kun oikeat työkalut ovat käytössä. Tarvekartoitusta tehtäessä on käynyt ilmi, miten tärkeää on kuulla eri osapuolten näkemyksiä, ja kuten tulokset jäljempänä osoittavat, on yhteistyön ja viestinnän kehittäminen merkittävässä asemassa kehitettäessä tapahtumien ympäristöasioiden hallintaa.

1 Tarvekartoituksen menetelmät

Tarvekartoitus on menetelmältään ja asiasisällöltään kaksiosainen. Tiedon keruussa yhdisteltiin eri menetelmiä. Aluksi tehtiin määrällinen tutkimus, jossa lähetettiin sähköpostikysely suoraan 250 henkilölle ja yhteistyötahojen kautta edelleen muille postituslistoille. Kysely sisälsi pääosin monivalintakysymyksiä sekä muutamia avoimia kysymyksiä. Kyselyyn vastasi 77 henkilöä. Sähköpostikyselyn aihealueita syvennettiin 20 haastattelulla, joihin valittiin eri toimialojen edustajia. Sähköpostikyselyn yhteydessä oli myös mahdollista ilmoittautua haastateltavaksi, ja kaikki ilmoittautuneet tahot pyrittiin huomioimaan. Koska haastattelujen tarkoitus oli syventää aluksi tehdyn kyselyn aihealueita, suunniteltiin haastattelujen teemat kyselyn pohjalta.

Tarvekartoituksen kohderyhmä valittiin niin, että tietoa saadaan kerättyä mahdollisimman laaja-alaisesti. Kohderyhmää ei rajattu koskemaan vain tapahtumatuottajia tai tapahtumapaikkoja, vaan tietoa haluttiin eri osapuolilta. Näin pyrittiin kartoittamaan koko tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan liittyvä ketju ja eri osapuolet pääsivät kertomaan kokemuksiaan ja tarpeitaan. Tapahtuman järjestämiseen liittyviä tahoja ovat muun muassa tapahtumatuottajat ja tapahtumaorganisaatio, lupaviranomaiset, asiantuntijatahot, jäte-/ympäristöhuollon palveluista vastaavat tahot, ali-hankkijat ja yhteistyökumppanit sekä tapahtumapaikkojen omistajat.

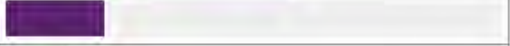
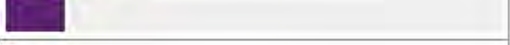
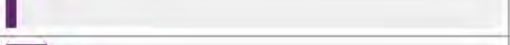

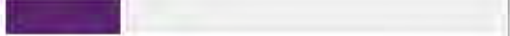
1.1 Sähköpostikysely

1.1.1 Kyselyyn vastanneiden keskiarvotaulukko

Kyselyyn vastanneista suurin osa työskentelee tapahtumatuottajana. Vastanneista vajaa viidennes edustaa tapahtumapaikkoja ja osa työskentelee kaupungin tapahtumayksikössä, matkailu- ja elinkeinoalalla tai lupia käsittelevissä virastoissa. Viranomaistehtävissä työskentelee vastaajista reilu viidennes. Vastanneista muutama on ympäristöasiantuntijoita ja loput reilu viidennes työskentelee jollain muulla toimialalla. (Taulukko 1.)

Koska kyselyyn vastanneet saivat valita toimialakseen useamman kuin yhden vaihtoehdon, oli tarkkojen osuuksien määrittely toimialoittain vaikeaa. Esimerkiksi ryhmään ”muut toimialat” tuli 18 tarkennusta, kuten tiedotus, koulutusyksikkö, oheispalvelujen tuottaja, urheilujärjestö, tapahtumien vaikutusten tutkija, ravintoloitsija, kulttuurisäätiö, tapahtuma- ja turvallisuuspalvelut, tekniikkatoimittaja / tekninen tuottaja, tapahtumarakenteet, sähköurakointi, poikkeus- / lisäliikenteen suunnittelu. Näistä muiden toimialojen edustajista kuitenkin valtaosa toimii myös tapahtumatuottajana, tapahtumapaikan edustajana tai lupia käsittelevissä virastoissa/laitoksissa.

Taulukko 1. Kyselyyn osallistuneiden toimialakohtainen jaottelu.

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. tapahtumatuottaja	46	59,74%					
2. tapahtumapaikka	15	19,48%					
3. tapahtumayksikkö	9	11,69%					
4. matkailu ja elinkeino	1	1,30%					
5. viranomainen	6	7,79%					
6. muu lupia käsittelevä virasto/laitos	2	2,60%					
7. ympäristöasiantuntija	5	6,49%					
8. Jokin muu, mikä	18	23,38%					

Myös tapahtumatuottajat ja tapahtumapaikkojen edustajat ilmoittivat usein molemmat vaihtoehdot toimialoikseen. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi tutkimuksen tulosten esittämisessä on yhdistelty toimialanimikkeitä 77 vastanneelle seuraavasti: 55 tapahtumatuottajaa ja tapahtumapaikkojen edustajaa, 9 Helsingin elinkeinopalvelun tapahtumayksikön edustajaa, 8 viranomaista ja muita lupia käsittelevissä virastoissa/laitoksissa toimivaa henkilöä, 5 muilla toimialoilla työskentelevää, joista eriteltiin seuraavat selvästi yhtä toimialaa edustavat: tekniikkatoimittaja / tekninen tuottaja, tapahtumarakenteet, sähköurakointi, matkailu- ja elinkeinoala sekä ravintoloitsija.

1.1.2 Kyselyn toteutus

Kyselyn tavoitteena oli selvittää tapahtuma-alan ammattilaisten näkemyksiä ja käytäntöjä tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan tai niiden kehittämiseen liittyen. Kysely (liite 2.) lähetettiin 250 henkilölle. Vastaanottajia pyydettiin lähettämään kyselyä eteenpäin, mikäli organisaatiossa oli muita sopivia henkilöitä vastaamaan kyselyyn. Kysely lähetettiin Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien edustajille, yhdistyksille sekä tapahtumatuottajille. Lisäksi kysely lähetettiin Helsingin kaupungin elinkeinopalvelujen tapahtumayksikön postituslistan kautta laajalle joukolle tapahtumalan ammattilaisia.

Vastauksia saatiin 77 kappaletta. Vastausprosenttia ei voida kuitenkaan määrittää, koska kyselyn saaneiden tarkkaa lukumäärää ei tiedetä. Tuloksissa vastaukset on esitetty pääosin toimialakohtaisen jaottelun mukaan. Tarvekartoituksen kysely oli suunnattu pääosin tapahtumatuottajille ja tapahtumapaikkojen edustajille, mutta kyselyä haluttiin lähettää laajasti eri tapahtuma-alan ympäristöasioiden kanssa yhteistyössä toimiville tahoille. Kaikki vastaajat kuuluvat tarvekartoituksen kohderyhmään, mutta osa kysymyksistä oli suunnattu selkeästi tapahtumia järjestäville tahoille. Tämän vuoksi tulosten analysoinnissa otettiin näiden kysymysten osalta huomioon vain tapahtuman järjestäjien ja tapahtumapaikkojen edustajien vastaukset. Esimerkiksi kysymykset "Mitä tapahtumien ympäristöasioita olette jo huomioineet?" tai "Mikä saa

tapahtuman tekemään ympäristöystävällisiä tekoja?” on suunnattu selkeästi tapahtumien järjestäjätahoille. Tulosten esittelyssä on kerrottu, onko tuloksissa huomioitu kaikkien kyselyn täyttäneiden vai tietyn toimialan edustajien vastaukset.

Kysely jakautui neljään osioon, joissa vastaajia pyydettiin

- arvioimaan oman tietoisuuden tasoa tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan liittyen
- määrittämään käytäntöjä, joissa on jo huomioitu ympäristönäkökohdat tapahtumia järjestettäessä sekä asioita, joissa ympäristönäkökulmien huomioiminen koetaan erityisen haasteellisiksi
- kertomaan ympäristöasioiden huomioimisen merkityksestä ja toteutumisesta omassa toiminnassa, yhteistyösopimuksissa ja hankinnoissa
- kertomaan millä keinoilla ympäristötietoutta haluttaisiin lisättävän ja jaettavan tapahtumien järjestämiseen osallistuville tahoille

1.2 Haastattelut

Tarvekartoituksessa tehtiin myös haastatteluosuus, jossa kysyttiin tarvekartoituksen sähköpostikyselyn täyttäneeltä 20 toimijalta mielipiteitä ja kokemuksia ympäristöasioiden hallinnasta. Haastateltavissa oli kymmenen tapahtumatuottajaa tai tapahtumapaikan edustajaa, Helsingin Tapahtumayksikön edustaja, kuusi viranomaista tai muita lupia käsittelevää tahoa kuten melutarkastaja, elintarviketarkastaja, roskaantumisvalvoja, poliisi sekä ympäristöhuollon edustajia yksityiseltä ja kuntasektorilta. Haastatteluissa nousi esiin seuraavia teemoja:

- Tapahtumien ympäristöasioiden hallinta ja siihen liittyvät haasteet
- Jätehuollon toiminnan läpinäkyvyys
- Tapahtumien ympäristövaatimusten tarkentaminen
- Tapahtumien ympäristöasioiden hallintaa parantavan tietoisuuden lisääminen
- Miksi tapahtumien tulee ottaa ympäristö huomioon?
- Kehitysideoita tapahtuman järjestäjiltä

2 Tarvekartoituksen kyselyn tulokset

Tässä luvussa esitellään tarvekartoitusten sähköpostikyselystä koostetut tulokset. Sähköpostikysely löytyy kokonaisuudessaan tarvekartoituksen liitteenä (liite 2). Tulokset on esitetty sähköpostikyselyn rungon mukaisessa järjestyksessä.

2.1 Tietoisuus tapahtumien ympäristöasioista

Kyselyyn vastanneita pyydettiin arvioimaan tietoisuutensa tasoa tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan liittyen. Tietoisuuden taso arvioitiin pääosin hyväksi (taulukko 2). Arviointi tehtiin asteikolla erittäin hyvä, hyvä, välttävä tai huono. 77 vastanneesta 14 arvioi tietoisuutensa erittäin hyväksi, 44 arvioi tietoisuutensa hyväksi ja 18 arvioi tietoisuutensa välttäväksi. Tulosten perusteella voidaan todeta, että tarvekartoituksen kyselyyn vastanneet henkilöt ovat pääosin kiinnostuneita ympäristöasioista ja heidän tietoisuutensa tapahtumien ympäristöasioista on hyvä tai erittäin hyvä. Vajaa kolmannes vastanneista kokee tietoisuutensa tapahtumien ympäristöasioissa välttäväksi.

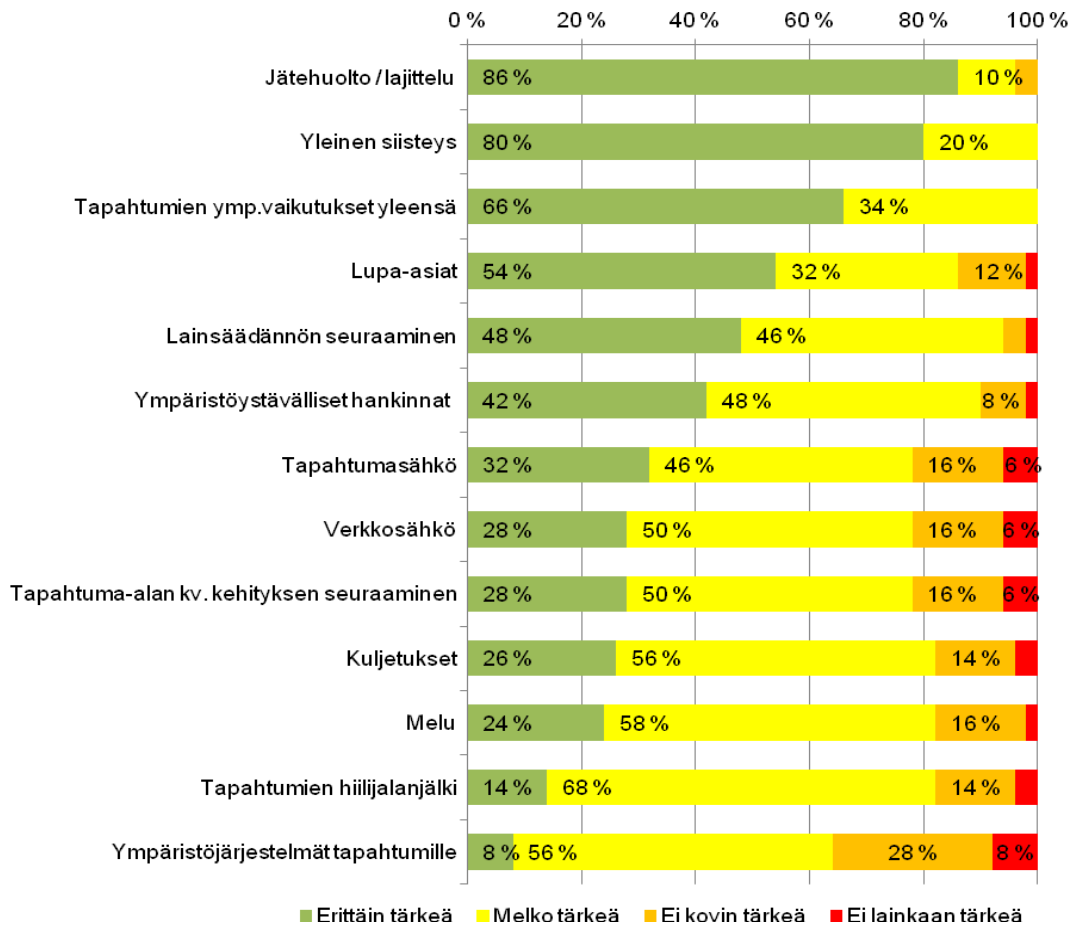
Taulukko 2. Kyselyyn vastanneiden tietoisuus tapahtumien ympäristöasioista.

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	erittäin hyvä	14	18,42%					
2.	hyvä	44	57,89%					
3.	välttävä	18	23,68%					
4.	huono	0	0,00%					
	Yhteensä	76	100%					

2.2 Tärkeintä tapahtumien ympäristöasioiden hallinnassa

Tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen edustajia (55 vastaajaa) pyydettiin arvioimaan tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan liittyvien asioiden tärkeyttä (taulukko 3.) Kaikki annetut vaihtoehdot tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan liittyen koettiin pääasiassa erittäin tärkeiksi tai melko tärkeiksi. Erittäin tärkeiksi koettiin etenkin jätehuolto ja lajittelu, yleinen siisteys, tapahtumien ympäristövaikutukset yleensä sekä lupa-asiat. Vastauksiin voidaan olettaa vaikuttavan se, miten läsnä vastaajan omassa toiminnassa kyseinen vaihtoehto on. Esimerkiksi tapahtumien hiilijalanjäljen laskentaa tehdään vain harvoissa tapahtumissa eikä tapahtumille suunnattuja ympäristöjärjestelmiä ole vielä ollut laajalti käytössä.

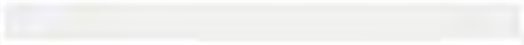
Taulukko 3. Tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan liittyvien asioiden tärkeys tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen arvioimana.

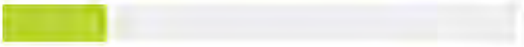
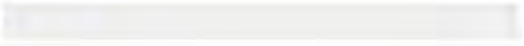
2.3 Käytännöt ja haasteet

Tapahtumatuottajilta ja tapahtumapaikkojen edustajilta kysyttiin, miten tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan liittyvät asiat on jo otettu omassa toiminnassa huomioon. Vaihtoehtoina annettiin kymmenen ympäristöasioiden hallintaan liittyvää vaihtoehtoa. Vastaajia pyydettiin määrittelemään vaihtoehdot asteikolla huomioitu, huomioitu osittain, ei huomioitu. Seuraavissa eri vaihtoehdot on esitetty omina taulukkoinaan järjestyksessä niin, että ensimmäisen taulukon vaihtoehto (yleinen siisteys) on huomioitu eniten ja viimeisen (tapahtumien ympäristöjärjestelmät) vähiten.

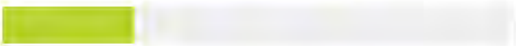
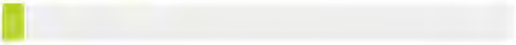
Yleinen siisteys

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	47	94,00%					
2.	huomioitu osittain	3	6,00%					
3.	ei huomioitu	0	0,00%					
	Yhteensä	50	100%					

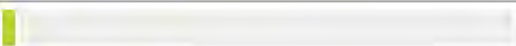
Jätehuolto/lajittelu

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	40	80,00%					
2.	huomioitu osittain	10	20,00%					
3.	ei huomioitu	0	0,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Lainsäädännön seuraaminen

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	35	70,00%					
2.	huomioitu osittain	13	26,00%					
3.	ei huomioitu	2	4,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Melu

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	32	64,00%					
2.	huomioitu osittain	17	34,00%					
3.	ei huomioitu	1	2,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Ympäristöystävälliset hankinnat

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	26	52,00%					
2.	huomioitu osittain	20	40,00%					
3.	ei huomioitu	4	8,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Kuljetukset

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	23	46,00%					
2.	huomioitu osittain	20	40,00%					
3.	ei huomioitu	7	14,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Verkkosähkö

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	23	46,00%					
2.	huomioitu osittain	16	32,00%					
3.	ei huomioitu	11	22,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Tapahtumasähkö

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	26	52,00%					
2.	huomioitu osittain	10	20,00%					
3.	ei huomioitu	14	28,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Tapahtumien hiilijalanjälki

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	7	14,00%					
2.	huomioitu osittain	19	38,00%					
3.	ei huomioitu	24	48,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Ympäristöjärjestelmät tapahtumille (Ekokompassi tapahtuma, ISO 14001, ISO 20121, EMAS)

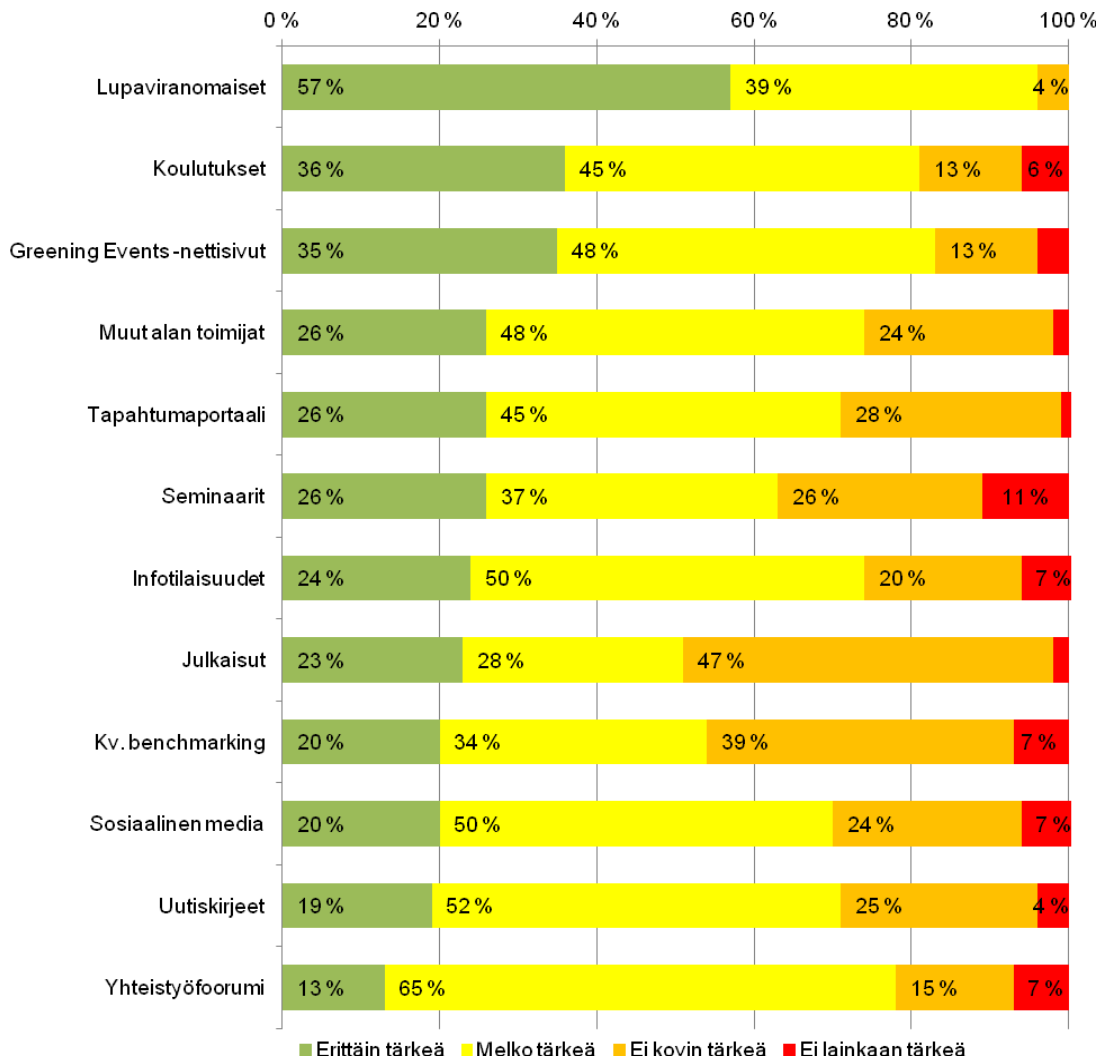
	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	huomioitu	6	12,00%					
2.	huomioitu osittain	22	44,00%					
3.	ei huomioitu	22	44,00%					
	Yhteensä	50	100%					

Vastausten perusteella yleinen siisteys sekä jätehuolto/lajittelu on huomioitu lähes kaikissa vastaajien järjestämässä tapahtumissa. Lainsäädännön seuraaminen ja melu on pääosin huomioitu tai huomioitu osittain. Ympäristöystävälliset hankinnat, tapahtumasähkö ja verkkosähkö on huomioitu noin puolessa tapauksista. Suurin osa on huomioinut kuljetusten ympäristövaikutukset vähintään osittain. Vain noin 10 %:lla vastanneiden järjestämistä tapahtumista on käytössä tapahtumien ympäristöjärjestelmä. Tapahtumien hiilijalanjälki on huomioitu vain muutamissa tapauksissa.

2.4 Missä ajankohtaista ympäristötietoa ja neuvontaa olisi tärkeää olla saatavilla?

Tapahtumatuottajilta ja tapahtumapaikoilta kysyttiin, missä tapahtumiin liittyvää ajankohtaista ympäristötietoutta ja neuvontaa olisi tärkeää olla saatavilla. Lähes kaikki annetut vaihtoehdot tiedon jakamiseen koettiin melko tärkeinä, mutta tuloksista pystytään näkemään selkeästi tärkeimpinä pidetyt vaihtoehdot.

Taulukko 5. Tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen edustajien näkemykset siitä, missä ajankohtaista ympäristötietoa ja neuvontaa olisi tärkeää olla saatavilla.

Vastaajat pitivät erittäin tärkeänä lupaviranomaisten tarjoamaa ajankohtaista tietoa ja neuvontaa. Lisäksi koulutukset ja Greening Events -nettisivut koetaan erittäin tärkeiksi tiedon lähteiksi. Ajankohtaista tietoa saadaan muilta alan toimijoilta, Helsingin kaupungin sähköisestä tapahtumailmoituksesta (tapahtumaportaali) sekä erilaisista seminaareista ja infotilaisuuksista. Luvussa 2.7 käsitellään tarkemmin, millaista yhteistyötä eri tahojen kanssa toivotaan lisää.

2.5 Mikä saa tapahtuman järjestäjän tekemään ympäristöystävällisiä tekoja?

Tapahtumien ympäristövaikutuksia pyritään vähentämään monista syistä. Kyselyssä tiedusteltiin tapahtumatuottajilta ja tapahtumapaikan edustajilta, mitkä ovat heille tärkeimpiä syitä kehittää tapahtumaa ympäristöystävällisempään suuntaan (taulukko 6).

Taulukko 6. Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että tapahtumasta tehdään ympäristöystävällinen. Tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen edustajien vastaukset.

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. Yleisön odotukset	39	78,00%					
2. Oman brändin rakentaminen	36	72,00%					
3. Yhteistyökumppanien tai rahoittajien odotukset	17	34,00%					
4. Ympäristöasiat ovat itselleni tärkeitä	38	76,00%					
5. Taloudellinen hyöty	13	26,00%					
6. Lainsäädäntö ja määräykset	27	54,00%					
7. Jokin muu, mikä	1	2,00%					

Vastausten perusteella tapahtuman ympäristöasioista huolehtimiseen vaikuttaa eniten yleisön odotukset ja se, että ympäristöasiat ovat itselle tärkeitä. Myös oman brändin rakentamisessa on tärkeää ottaa ympäristöasiat huomioon. Lainsäädäntö ja määräykset vaikuttavat luonnollisesti osittain tapahtuman ympäristöystävällisyyteen. Lisäksi yhteistyökumppanien tai rahoittajien odotukset sekä taloudellinen hyöty vaikuttavat jonkin verran siihen, kuinka ympäristöasiat otetaan tapahtumassa huomioon.

2.6 Minkä tahojen kanssa tehdään yhteistyötä tapahtumien ympäristöasioissa?

Vastanneita pyydettiin kertomaan, minkä tahojen kanssa he tekevät yhteistyötä tapahtumien ympäristöasioihin liittyen. Tuloksissa on eroteltu tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen edustajien (vihreä) sekä viranomaisten ja muiden lupia käsittelevien virastojen / laitosten edustajien (sininen) vastaukset.

Taulukko 7. Tapahtumatuottajat ja -paikat (vihreä) sekä viranomaiset ja muut lupia käsittelevät tahot (sininen) tekevät yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa.

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. Tapahtumatuottajat	30 7	60,00% 100,00%					
2. Tapahtumapaikat	27 3	54,00% 42,86%					
3. Kaupunkien tapahtumapalvelut/tapahtumayksikkö	28 4	56,00% 57,14%					
4. Matkailu- ja elinkeinopalvelut/yrityspalvelut	5 1	10,00% 14,29%					
5. Neuvonta- tai konsultointiorganisaatio	8 2	16,00% 28,57%					
6. Lupaviranomainen	40 4	80,00% 57,14%					
7. Sponsorit	16 0	32,00% 0,00%					
8. Muut lupia ja ilmoituksia käsittelevät virastot/laitokset	21 4	42,00% 57,14%					
9. Jokin muu, mikä	4 0	8,00% 0,00%					

Kyselyyn vastanneet tapahtumatuottajat ja tapahtumapaikkojen edustajat tekevät tapahtumien ympäristöasioihin liittyen pääosin yhteistyötä lupaviranomaisten, muiden tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen edustajien sekä kaupunkien tapahtumapalvelujen/tapahtumayksikön kanssa. Kyselyyn osallistuneet viranomaiset ja muut lupia käsittelevät tahot tekevät pääosin yhteistyötä tapahtumatuottajien, kaupungin tapahtumapalveluiden/tapahtumayksikön sekä muiden lupaviranomaisten tai lupia käsittelevien tahojen kanssa.

2.7 Minkälaista yhteistyötä kaivataan lisää tapahtumien ympäristöasioissa?

Kyselyyn vastanneita pyydettiin määrittämään, minkä tahojen kanssa toivotaan lisää yhteistyötä tapahtumien ympäristöasioihin liittyen. Seuraavat taulukot esittävät, minkälaista yhteistyötä tapahtumatuottajat ja tapahtumapaikkojen edustajat (vihreä) sekä viranomaiset tai muut lupia myöntävät tahot (sininen) toivovat eri tahojen kanssa. Taulukoita on yhdeksän ja jokainen niistä kuvaa eri tahoilta toivottavien yhteistyömuotojen lisäämisen tärkeyttä.

Kaupunkien tapahtuma-, matkailu- ja elinkeinopalvelut

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. koulutus ja seminaarit	17	42,50%					
	4	80,00%					
2. neuvontapalvelut	23	57,50%					
	5	100,00%					
3. tiedottaminen	21	52,50%					
	5	100,00%					
4. saavutettavuus	17	42,50%					
	1	20,00%					
5. hiilijalanjäljen kompentointi	6	15,00%					
	0	0,00%					
6. Jokin muu, mikä	1	2,50%					
	0	0,00%					

Kaupunkien ympäristöasiantuntijapalvelut

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. koulutus ja seminaarit	15	37,50%					
	3	60,00%					
2. neuvontapalvelut	26	65,00%					
	4	80,00%					
3. tiedottaminen	16	40,00%					
	2	40,00%					
4. saavutettavuus	12	30,00%					
	1	20,00%					
5. hiilijalanjäljen kompentointi	10	25,00%					
	2	40,00%					
6. Jokin muu, mikä	0	0,00%					
	0	0,00%					

Lupaviranomaiset

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	koulutus ja seminaarit	4	9,76%					
		2	33,33%					
2.	neuvontapalvelut	30	73,17%					
		4	66,67%					
3.	tiedottaminen	17	41,46%					
		3	50,00%					
4.	saavutettavuus	22	53,66%					
		2	33,33%					
5.	hiilijalanjalan kompentointi	3	7,32%					
		0	0,00%					
6.	Jokin muu, mikä	1	2,44%					
		0	0,00%					

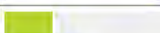

Muut lupia käsittelevät virastot/laitokset

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	koulutus ja seminaarit	1	2,78%					
		2	33,33%					
2.	neuvontapalvelut	24	66,67%					
		4	66,67%					
3.	tiedottaminen	17	47,22%					
		3	50,00%					
4.	saavutettavuus	18	50,00%					
		2	33,33%					
5.	hiilijalanjalan kompentointi	3	8,33%					
		0	0,00%					
6.	Jokin muu, mikä	0	0,00%					
		0	0,00%					

Ulkopuoliset ympäristöasiantuntijapalvelut

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	koulutus ja seminaarit	11	31,43%					
		1	20,00%					
2.	neuvontapalvelut	13	37,14%					
		3	60,00%					
3.	tiedottaminen	16	45,71%					
		1	20,00%					
4.	saavutettavuus	7	20,00%					
		0	0,00%					
5.	hiilijalanjalan kompentointi	8	22,86%					
		2	40,00%					
6.	Jokin muu, mikä	0	0,00%					
		0	0,00%					

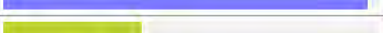

Tapahuman järjestäjät

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. koulutus ja seminaarit	7	21,88%					
	2	40,00%					
2. neuvontapalvelut	8	25,00%					
	2	40,00%					
3. tiedottaminen	14	43,75%					
	2	40,00%					
4. saavutettavuus	9	28,13%					
	2	40,00%					
5. hiilijalanjäljen kompentointi	4	12,50%					
	1	20,00%					
6. Jokin muu, mikä	2	6,25%					
	1	20,00%					

Jätehuolto, siivous- ja turvallisuuspalvelut

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. koulutus ja seminaarit	6	16,22%					
	1	20,00%					
2. neuvontapalvelut	25	67,57%					
	2	40,00%					
3. tiedottaminen	15	40,54%					
	4	80,00%					
4. saavutettavuus	16	43,24%					
	1	20,00%					
5. hiilijalanjäljen kompentointi	4	10,81%					
	1	20,00%					
6. Jokin muu, mikä	1	2,70%					
	0	0,00%					

Majoitus-, ravintola- ja kahvilapalvelut

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. koulutus ja seminaarit	0	0,00%					
	0	0,00%					
2. neuvontapalvelut	8	29,63%					
	1	20,00%					
3. tiedottaminen	15	55,56%					
	5	100,00%					
4. saavutettavuus	10	37,04%					
	1	20,00%					
5. hiilijalanjäljen kompentointi	3	11,11%					
	1	20,00%					
6. Jokin muu, mikä	0	0,00%					
	0	0,00%					

Yhteistyökumppanit (oheistapahtumat, alihankkijat, tavarantoimittajat, sponsorit)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1. koulutus ja seminaarit	5	15,63%					
	1	20,00%					
2. neuvontapalvelut	7	21,88%					
	1	20,00%					
3. tiedottaminen	19	59,38%					
	5	100,00%					
4. saavutettavuus	10	31,25%					
	1	20,00%					
5. hiilijalanjäljen kompentointi	3	9,38%					
	1	20,00%					
6. Jokin muu, mikä	1	3,13%					
	0	0,00%					

Vastausten perusteella tärkeimmäksi yhteistyömuodon kehittämisen osa-alueeksi nousi tiedottamisen kehittäminen. Sitä toivottiin jokaiselta yhteistyötaholta. Tiedon ja hyvien käytäntöjen jakaminen sekä omista palveluista kertominen ovatkin merkittävässä roolissa tapahtumien ympäristöasioiden hallinnan lisäämisessä. Sen lisäksi kaivataan selkeästi uusia yhteistyön muotoja neuvonnan ja tiedon tarpeen kohtaamiseksi mm. jätehuollon osalta.

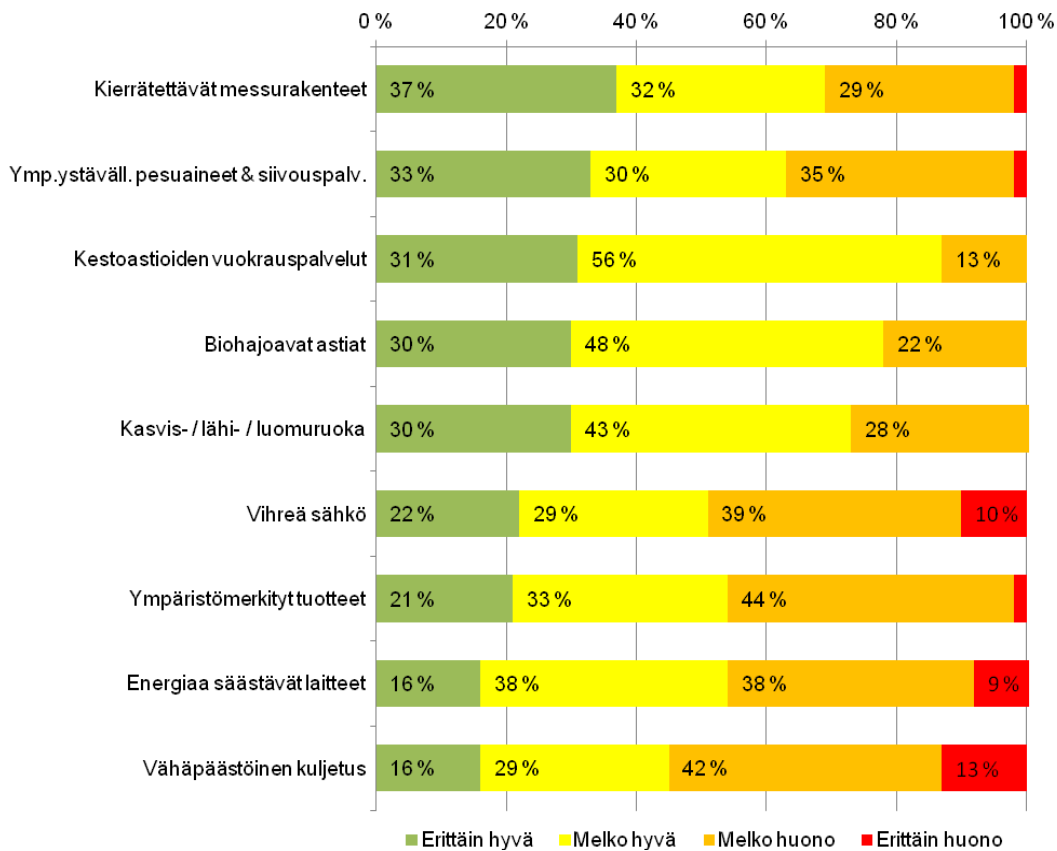
Tapahtumatuottajat ja tapahtumapaikkojen edustajat toivovat lupaviranomaisilta ja kaupunkien ympäristöasiantuntijapalveluilta erityisesti neuvontapalveluja sekä tiedottamista. Neuvontapalveluja ja tiedottamista toivotaan myös jätehuolto-, siivous- ja turvallisuuspalveluilta. Lupaviranomaiset ja muut lupia käsittelevät tahot toivovat erityisesti tiedottamista majoitus-, ravintola- ja kahvilapalveluilta, yhteistyökumppaneilta sekä kaupunkien tapahtuma-, matkailu- ja elinkeinopalveluilta.

Eri tahoilta toivottiin jonkin verran myös koulutustilaisuuksia ja seminaareja. Sen sijaan vain pieni osa vastanneista koki tarvitsevansa apua hiilineutraalin tapahtuman toteuttamisessa. Tulosta voidaan selittää luvun 2.3 tuloksilla, joiden mukaan kyselyyn osallistuneista vain kuudesosa on huomioinut tapahtumien hiilijalanjäljen.

2.8 Ympäristöystävälliset hankinnat

Tapahtumien ympäristövaikutuksia syntyy monelta eri osa-alueelta, joista yksi merkittävä on hankinnat. Vaikka tapahtumasta haluttaisiin tehdä ympäristöystävällisempi, voi ympäristöasioiden huomioiminen erilaisten tuotteiden ja palveluiden hankinnan yhteydessä olla haasteellista. Kyselyssä tapahtumatuottajia ja tapahtumapaikkojen edustajia pyydettiin määrittelemään ympäristöystävällisten hankintojen saatavuutta annettujen vaihtoehtojen kohdalla. Taulukko 8. kuvaa hankintojen saatavuutta ja taulukko 9. esittää ympäristöystävälliset vaihtoehdot, joista vastaajat ovat valmiita maksamaan hieman enemmän perinteisiin vaihtoehtoihin verrattuna.

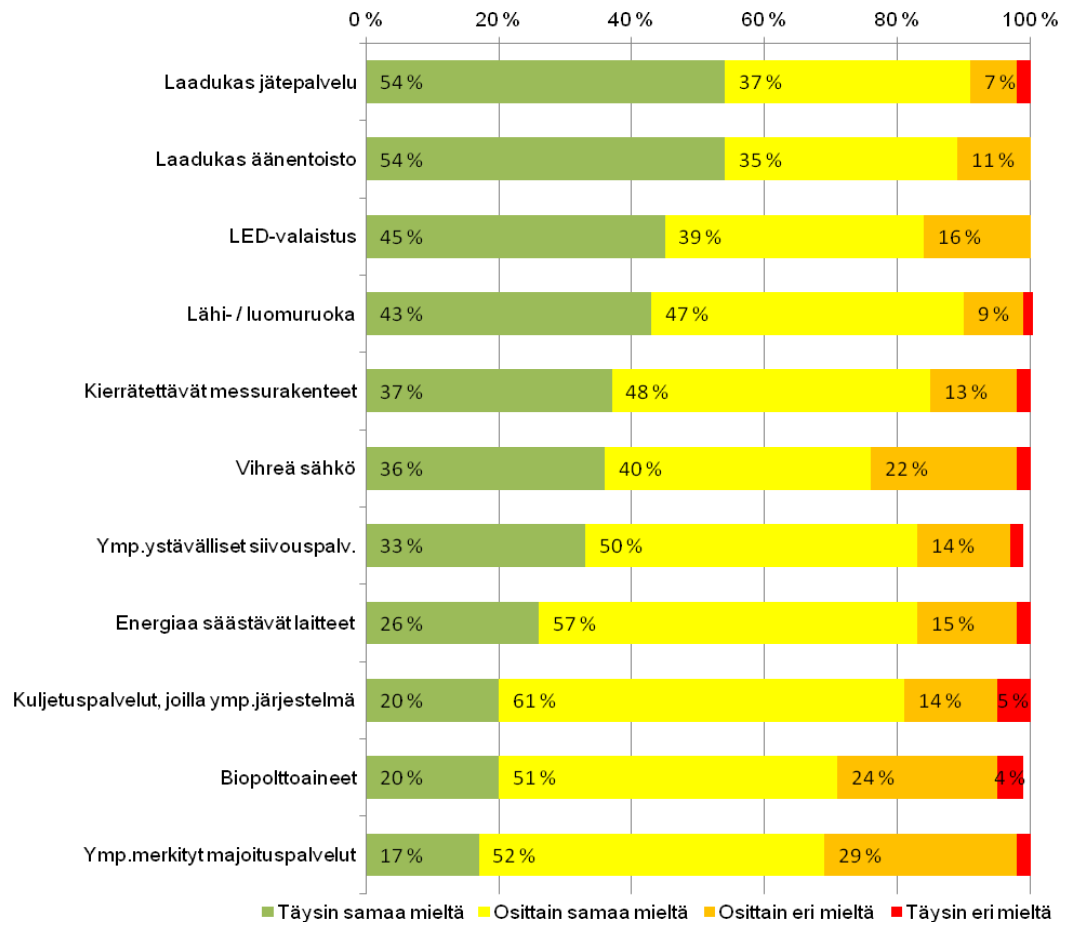
Taulukko 8. Ympäristöystävällisten tuotteiden ja palvelujen saatavuus tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen edustajien näkemyksen mukaan.

Noin kaksi kolmasosaa vastanneista määritteli kierrätettävät messurakenteet ja ympäristöystävälliset pesuaineet ja siivouspalvelut saatavuudeltaan erittäin hyväksi. Kuitenkin kolmannes vastanneista piti kyseisten vaihtoehtojen saatavuutta melko huonona. Myös ruoan ympäristövaikutuksiin suuresti vaikuttavien hankintojen saatavuus koettiin hyväksi. Tarjolla on niin kestoastioiden vuokrauspalveluja, biohajoavia kertakäyttöasioita kuin kasvis-, luomu- ja lähiruokaakin. Noin puolet vastanneista ilmoitti vihreän sähkön, ympäristömerkittyjen tuotteiden, energiaa säästävien laitteiden ja vähäpäästöisen kuljetuksen saatavuuden melko tai erittäin huonoksi.

Tapahtumien tuottajat voivat valinnoillaan vaikuttaa tapahtuman ympäristövaikutuksiin. Kun edellä kysyttiin, millainen on erilaisten ympäristöystävällisten tuotteiden ja palveluiden saatavuus, haluttiin seuraavaksi tietää ollaanko niistä valmiita maksamaan hieman korkeampaa hintaa. Tapahtumatuottajat tai tapahtumapaikan edustajat määrittivät seuraavien vaihtoehtojen kohdalla halukkuutensa maksaa ympäristöystävällisyydestä enemmän.

Taulukko 9. Tapahtumatuottajien ja tapahtumapaikkojen edustajien valmius maksaa ympäristöystävällisistä vaihtoehdoista enemmän.

Vastausten perusteella tapahtumatuottajat tai tapahtumapaikan edustajat ovat ympäristöä säästääkseen valmiita maksamaan hieman enemmän laadukkaasta jätepalvelusta, laadukkaasta äänentoistosta, LED-valaistuksesta sekä lähi- ja/tai luomuruokasta. Myös muiden annettujen vaihtoehtojen kohdalla valtaosa vastanneista oli jossain määrin valmis maksamaan ympäristöystävällisestä vaihtoehdosta enemmän. Esimerkiksi luomu- ja lähiruokaa koetaan olevan melko hyvin tarjolla ja siitä ollaan valmiita maksamaan hieman enemmän. Voisi siis olettaa, että jo lähitulevaisuudessa tapahtumissa tarjottaisiin entistä enemmän luomu- ja lähiruokaa. Sen sijaan yli 80 % vastanneista olisi edes osittain valmiita maksamaan enemmän vähäpäästöisestä kuljetuksesta, mutta sen saatavuus koetaan melko huonoksi. Valtaosa vastanneista myös maksaisi vihreästä sähköstä enemmän, mutta sen saatavuus koetaan melko tai erittäin huonoksi.

3 Tarvekartoituksen haastatteluiden tulokset

Tässä luvussa esitellään tarvekartoitusten haastatteluista koostetut tulokset. Haastattelukysymykset löytyvät kokonaisuudessaan tarvekartoituksen liitteenä (liite 3). Haastattelut suoritettiin vapaamuotoisina keskusteluina, joissa haastattelurunko toimi pohjana. Tulosten esittelyssä ei ole noudatettu haastattelurungon kysymysten mukaista esittelyjärjestystä, vaan tuloksissa on nostettu esiin keskeisimpiä haastatteluissa esiin nousseita teemoja.

3.1 Tapahtumien ympäristöasioiden hallinta ja siihen liittyvät haasteet

3.1.1 Tekijät, seurailijat ja epäilijät

Tapahtumien ympäristöasioiden hallinnassa voidaan sanoa olevan paljon eroja. Tapahtumanjärjestäjät ja tapahtumapaikat voidaan karkeasti jakaa kolmeen ryhmään ympäristöasioiden hallinnan tason ja sisäisen motivaation mukaan. Tässä työssä ryhmille on annettu nimet *tekijät*, *seurailijat* ja *epäilijät*. Tämä kolmijako edustaa hyvin yleisemmällä tasolla yrityskentässä nähtävää ympäristöasioiden ja kestäväen kehityksen tavoitteiden toteutumista.

Tekijöiksi luokitellaan tapahtumanjärjestäjät ja tapahtumapaikat, jotka hoitavat ympäristöasiansa hyvin ja haluavat kehittää toimintaansa myös jatkossa. Tämän luokan edustajat kokevat ympäristöasiat itselle tärkeiksi, ja laadukkaan, ympäristöasiat huomioivan tapahtuman uskotaan myös vetoavan kävijöihin ja näytteilleasettajiin. Nämä tapahtuma-alan ammattilaiset ovat kiinnostuneita jakamaan omia kokemuksiaan ja oppimaan lisää muilta. He uskovat, että vaatimusten tiukentaminen on ainoa tapa parantaa toimintaa niiden osalta, jotka eivät huolehdi ympäristövastuustaan.

“Sen pitäisi olla jo itsestäänselvyys tänä päivänä. Huomioidaan kaikesa tekemisessä miten se rasittaa ympäristöä. Tilataan tavarat läheltä, ostetaan vihreää sähköä, kaikki kierrätetään, jätteet lajitellaan, se on itsestään selvää.” -tapahtumapaikan edustaja

Seurailijat ottavat osittain huomioon tapahtuman ympäristöasiat, mutta haluaisivat parantaa toimintaansa jatkossa. Ympäristöasiat koetaan tärkeiksi ja tapahtumakävijöiden uskotaan viihtyvän paremmin ympäristössä huomioivassa tapahtumassa. Tiedon ja kokemuksen puute sekä taloudellisten resurssien vähäisyys ovat pääosin syinä ympäristöasioiden puutteelliseen hoitamiseen. Nämä tapahtuma-alan ammattilaiset toivovat lisää tietoa ja opastusta sekä kohdennettua avustusta tapahtumien järjestämiseen.

“Ensi vuodelle on tarkoitus kehittää ympäristöasioiden hoitoa. Se on toiminnassa monen ihmisen sydäntä lähellä ja sen laiminlyönnistä tulee kielteinen julkisuus. Siihen halutaan todella panostaa mutta mahdollisuuksien mukaan.” -tapahtumatuottaja

Epäilijöitä ovat tapahtuma-alan ammattilaiset, jotka kokevat ympäristöasioista huolehtimisen ylimääräisenä rasitteena eikä ympäristöteoilla uskota olevan todellisuudessa vaikutusta ympäristön tilaan. Epäilijöille tapahtuman imago on tärkeä, mutta toimenpiteet ympäristöasioiden hallinnassa puutteellisia. Raha nähdään ensisijaisena mittarina, joka määrittelee toiminnan laadun. Epäilijät saattavat kuitenkin olla kiinnostuneita ympäristöasioiden hallinnan kehittämisestä, kunhan mahdolliset toimenpiteet ovat kustannustehokkaita ja niistä koituu selkeää hyötyä. Nämä tapahtuma-alan ammattilaiset uskovat, että pakottaminen ei ole oikea tapa parantaa ympäristöasioiden hallintaa. Asenteisiin vaikuttamisella ja lempeällä ohjauksella sen sijaan olisi tehokkaampi vaikutus.

“Lähdetään pääsääntöisesti siitä, että mitä maksaa, mitä hyötyä siitä on ja paljonko se vie aikaa.” -projektipäällikkö

Edellä esitetyn kolmijaon perusteella voidaan todeta, että tapahtumien ympäristöasioiden kehittämisessä tulee osata ottaa huomioon erilaiset asenteet ja uskomukset, jotka ovat vahvasti sidoksissa ympäristöasioiden hallinnan tilaan. Ympäristön huomiominen tapahtumia järjestettäessä on trendi, jota valveutuneet ja vastuulliset tapahtumajärjestäjät haluavat toteuttaa ja kehittää. Nämä tahot pitävät ympäristöystävällisyyttä lähtökohdana tapahtuman järjestämisessä. On kuitenkin tärkeää löytää keinoja motivoida myös niitä tahoja jotka eivät aseta ympäristökysymyksiä toiminnassaan etusijalle.

3.1.2 Mitä ympäristötekoja tapahtumissa on jo tehty?

Osa tapahtumajärjestäjistä ja tuottajista kokee ympäristöystävällisen maineen tuovan konkreettista etua itse tapahtumalle. Sen avulla voidaan mm. laajentaa asiakaskuntaa ja sitä voi hyödyntää markkinoinnissa. Tapahtuman arvojen halutaan ulottuvan myös yhteistyökumppanikenttään. Jotkut haastatelluista tapahtumajärjestäjistä valitsevatkin vain yhteistyökumppaneita, joiden edustamat tuotteet tai palvelut ovat linjassa tapahtuman ympäristöystävällisen imagon kanssa.

Haastateltavien mukaan ympäristöä huomioivan tapahtuman ympäristökuormituksen tarkastelu aloitetaan jo kun tapahtumaa aletaan suunnitella. Esimerkiksi osa tapahtumajärjestäjistä ja tapahtumapaikoista miettii tarkasti hankintojaan. Painotuotteiden määrää on pyritty minimoimaan siirtämällä tapahtuman tiedotus ja markkinointi pääosin sähköiseen muotoon. Kuljetusmatkoja vähennetään tilaamalla kalustoa ja materiaaleja läheltä ja vain tarkkaan laskettuja määriä. Monissa tapahtumissa ja tapahtumapaikoilla hehkulamppuja on korvattu LED-valaisimilla ja siten lisätty energiatehok-

kuutta. Tapahtumissa, joissa materiaalien hankinnat, kierrätys ja jätteiden lajittelu on suunniteltu ja toteutettu hyvin, päätyy vain murto-osa materiaalin määrästä kaatopaikalle. Monet tapahtuma-alan ammattilaiset ovat ymmärtäneet, että materiaalien järkevä käyttö ja energiatehokkuuden lisääminen laskevat tapahtuman yleiskustannuksia.

Tapahtumissa rakennusmateriaalit ovat monesti yksi suurimmista jätteen aiheuttajista. Osa rakennusmateriaaleista on kierrätettäviä, mutta joillekin materiaaleille ei tahdo löytyä uusiokäyttöä. Rakennusmateriaalien mahdollisimman korkeaan uudelleenkäyttö- ja kierrätysasteeseen kuitenkin pyritään ja kalustoa käytetään mahdollisuuksien mukaan useana vuotena peräkkäin. Toinen suuri jätemäärien aiheuttaja on tapahtumien ruokatarjoilu- ja myynti. Biohajoavat tai kestoastiat ovat jo käytössä osassa tapahtumista, mutta jätteensynnyn ehkäisyn suunnittelu on monesti vielä tekemättä. Usein biohajoavista astioista ei ole viestitty selkeästi tai niiden joukossa on tavallisia kertakäyttöastioita, mikä hankaloittaa lajittelua. Materiaalien ympäristöystävällisyys ja kierrättäminen on paitsi ympäristöä säästävää myös kustannustehokasta. Ne ovat myös näkyvä tapa viestiä omasta ympäristötyöstä.

Jotkut tapahtumatuottajat pitävät tärkeänä myös henkilökunnan kouluttamista, ja ympäristöystävällistä ajattelutapaa on pyritty levittämään toiminnasta vastaavien jäsenten keskuudessa. Henkilökunnan osallistaminen ympäristöasioiden hoitoon, valvontaan ja raportointiin onkin huomattu hyväksi toimintatavaksi. Esimerkiksi ajetuista kilometrimääristä aiheutuvien polttoainelaskujen havainnollistaminen tai jätteen määrän seuraaminen saa miettimään miten toimintaa voisi kehittää ja toimenpiteiden syy-seuraussuhteet tulevat selkeämmiksi.

Osa tapahtumista ja tapahtumapaikoista tekee jo laajasti toimenpiteitä ympäristövaikutusten vähentämiseksi, mutta ei viesti yleisölle ympäristöteoistaan. Greening Eventsin kesällä 2012 erällä kaupunkifestivaaleilla toteuttaman asiakaskyselyn mukaan ympäristöteoista kannattaa viestiä sekä mainonnassa että itse tapahtumassa mahdollisimman konkreettisella tavalla. Kyselyn mukaan ympäristötekojen tulee näkyä tekoina itse tapahtumassa. Niistä voi myös viestiä tapahtuman aikana pienin tietoisuvin. Tapahtumaorganisaation ympäristöpolitiikka olisi hyvä julkaista tapahtuman Internet-sivuilla, ja ympäristökuormitusta vähentävistä toimenpiteistä ja niiden vaikutuksista on hyvä kertoa asiakkaille ja sidosryhmille. Tapahtuma voi myös osallistaa kävijöitään huolehtimaan ympäristöstä niin tapahtumassa kuin omassa arjessaankin.

3.1.3 Ympäristöasioiden hallinnan haasteet

Aiemmin todettiin tapahtumajärjestäjän oman motivaation ja asenteiden merkitys tapahtumien ympäristöasioiden hoitamiseen. Haastatteluissa kävi ilmi, että tapahtumien ympäristöasioiden hoitamiseen liittyy usein haasteita, jotka saattavat jopa estää ympäristöasioista huolehtimisen.

Haastatteluissa kävi ilmi, että osa tapahtumajärjestäjistä kokee tarvitsevansa enemmän neuvontaa tapahtuman järjestämiseen liittyen, mutta oikeiden henkilöiden tavoittaminen on erittäin vaikeaa. Huonon tavoitettavuuden takia saattaakin tapahtu-

mia jäädä joko kokonaan järjestämättä tai ne järjestetään huonosti. Haastateltavat ehdottivat kehitystä erityisesti tapahtumien neuvontapalveluihin ja lupaprosessiin.

“Ympäristöasioissa on helppo luistaa sillä käytännössä kukaan ei valvo mitä todellisuudessa tehdään” -projektipäällikkö

Monet tapahtumajärjestäjät haluavat kehittää toimintaansa entisestään, mutta joskus esteenä on resurssien riittämättömyys. Koska tapahtuman järjestäjillä on monia kuluja, pitää jostain yrittää säästää. Ympäristöasioiden hallinnan toimenpiteistä aiheutuvan hyödyn eli panos-tulos -suhteen näkeminen onkin tärkeää. Monelle tapahtuman järjestäjälle raha on tärkein mittari, jonka perusteella valintoja tehdään. Jos mahdollisesta kustannusmenosta ei koeta olevan hyötyä, jätetään investointi luonnollisesti tekemättä.

Sähköpostikyselyn tulosten perusteella tapahtumajärjestäjät ovat valmiita maksamaan hieman enemmän joistain ympäristöystävällisistä hankinnoista. Muun muassa laadukkaasta jätepalvelusta, laadukkaasta äänentoistosta, LED-valaistuksesta sekä lähi-/luomuruoasta ollaan valmiita maksamaan hieman enemmän. Näiden vaihtoehtojen voidaan olettaa tuovan lisäarvoa tapahtuman järjestäjälle. Lisäarvoa voi muodostua esimerkiksi tapahtuman aikaisen siisteyden ylläpidon toimivuudesta, kustannussäästöistä energiankulutuksessa tai kyvystä vastata asiakkaiden vaatimuksiin. Lisäarvoina voidaan nähdä esim. energiatehokkuuden lisäämisen aiheuttamat säästöt tai tapahtuman siisteyden myötä lisääntynyt asiakasviihtyvyys.

“Mä en haluaisi olla sellainen festivaalin järjestäjä jonka jäljeltä jää mielen röykkiö jätettä.” -tapahtumatuottaja

Pienet tapahtumat, kyläjuhlat, kaupunginosayhdistysten järjestämät paikallisesti kaupunkikuvaa värittävät tapahtumat ovat lisääntymässä ja niille on paljon kysyntää. Haastateltavien mukaan ympäristöasioista huolehtiminen koetaan usein tärkeäksi, mutta se ei aina johda käytäntöön asti. Etenkin jätteet haluttaisiin kerätä ja lajitella, mutta se voidaan kokea liian kalliiksi ja vaikeaksi hoitaa. Aina ei ole tiedossa, mistä saadaan jäteasiat ja kuka niiden tyhjennyksen maksaa. Tiedon puute aiheuttaakin usein haasteita. Etenkin kokemattomat tapahtumajärjestäjät saattavat varata asioiden hoitamiseen liian vähän aikaa ja kuormittuvat lopulta prosessin edetessä niin, että tapahtuma järjestetään puutteellisesti tai jätetään kokonaan järjestämättä.

Haastatteluissa kävi ilmi, että aidattomissa ilmaistapahtumissa voi herkästi syntyä ongelmia, jos kävijämäärä arvioidaan liian pieneksi eikä jäteastiastoa tai saniteettitiloja hankita tarpeeksi. Kun jäteastioihin ei ole varaa, jätetään jätteiden lajittelu tapahtuman aikana hoitamatta ja suoritetaan pelkkä loppusiivous, jossa kaikki jäte päätyy sekajätteeseen. Joissain tapauksissa tapahtumassa syntyneet jätteet viedään tapahtuma-alueen läheisyydestä löytyviin jätepisteisiin. Toisin sanoen jätehuollon huonosta hoitamisesta aiheutuvat kustannukset päätyvät myös taloyhtiöiden maksettavaksi, eikä jätelaissa määritelty lajitteluvollisuus täyty. Jätteen lajittelussa on puutteita myös isommissa tapahtumissa.

Vaikka tapahtumajärjestäjä haluaisi tapahtumasta ympäristöystävällisen, voi haasteita aiheuttaa myös hankintojen ympäristövaatimusten asettaminen. Mitkä ovat ensisijaisia asioita, joista ympäristövaatimusten asettaminen tulisi aloittaa? Ympäristövaatimusten asettamiseen kaivataankin selkeitä ohjeita unohtamatta kustannustehokkuutta. Esimerkiksi tapahtumissa myytävät kestävän kehityksen mukaisen tarkastelun kestävät tuotteet ja materiaalit saattavat lisätä kustannuksia, jolloin on mietittävä onko asiakas valmis maksamaan hinnan nousun.

Tapahtumajärjestäjän on varattava tapahtuman järjestämiseen liittyvien asioiden hoitamiseen aikaa ja ympäristöasiat tulee ottaa huomioon jo tapahtumaa suunniteltaessa. Ympäristöteot kannattaa kohdentaa niihin asioihin, joihin todella voidaan vaikuttaa ja joilla on merkittävämpiä vaikutuksia ympäristöön (liikenne, materiaalien käyttö, ruokatarjoilu- ja myynti, jätteensynnyn ehkäisy, melu, vedenkulutus, energiankulutus, jäteveden tuotanto, vaarallisten jätteiden tuotanto sekä maaperän kuluminen). Hankittavien tuotteiden tarpeellisuutta on hyvä miettiä ja tehdyistä valinnoista on ehdottoman tärkeää viestiä, jotta myös kuluttajan on helppo nähdä hinnan muodostumiseen vaikuttavat tekijät.

3.2 Jätehuollon toiminnan läpinäkyvyys

Asianmukaisen jätehuollon järjestäminen tuntuu joidenkin tapahtumajärjestäjien mielestä turhalta. Haastateltavien kokemusten tai kuuleman mukaan tapahtumissa on usein eri jätelajien lajittelupisteet, mutta kaikki kuitenkin kaadetaan samaan roskienkeräysautoon. Tai kerätään eri autoihin, mutta kaatopaikalla kaadetaan samaan kasaan. Se näyttää hyvältä yleisön silmissä, mutta todellisuus onkin jotain aivan muuta. Jos jätehuollon ei uskota toimivan oikein jätteen loppusijoittelussa, vaan ajatellaan kaiken jätteen päätyvän lopulta samaan astiaan, ei lajittelua koeta hyödylliseksi.

Jätehuollon toimimattomuudesta liikkuvat huhut saattavat pohjautua todellisiin kokemuksiin tai väärinymmärryksiin, joita saattaa syntyä esimerkiksi kun sama jäteauto kerää useamman jätelajin yhteen monilokeroautoon. Osalla välinpitämättömyys ympäristövastuun kantamisesta voi myös olla syy vierittää vastuu toimimattomasta lajittelusta jätehuollon toimijoiden harteille. Olipa syy jätteiden lajittelun hoitamattomuuteen mikä tahansa, kaivataan jätteiden keräyksestä, lajittelusta ja jälkikäsitteystä selvästi lisää tietoa.

“Rahaa on mennyt jo todella paljon ennen kuin yhtään artistia on saatu lauteille. Jos lisäksi vielä käsketään hoitamaan esimerkiksi lajittelu, ja sitten tulee jätefirman auto ja kippaa kaikki yhteen samaan laariin, niin kuka sitä on valvomassa ettei näin tapahdu?” -tapahtumatuottaja

Huoli jätteen loppusijoittelusta ei ole ainut ongelma, sillä lajittelu ei aina onnistu tapahtuman aikana asianmukaisista lajittelupisteistä huolimatta. Esimerkiksi biojätteen lajittelu koetaan joidenkin mielestä haasteelliseksi, sillä jos sekaan heitetään muovisia kertakäyttöaterimia, ei jätettä voi käsitellä biojätteenä. Osassa tapahtumista käy-

tetään lajitteluneuvoja, joiden on koettu parantavan jätteiden lajitteluastetta huomattavasti.

Läpinäkyvyyttä kaivataan jätehuollon toimijoilta, mutta myös tapahtumanjärjestäjiltä. Tapahtuman luonteen ja koon mukaan tapahtumassa tulee hoitaa asianmukainen jätteen lajittelu. Toisin kuin esimerkiksi elintarvikkeiden myyntiä ei jätteiden lajittelua varsinaisesti tapahtuman aikana valvota. Jätteiden lajittelun asianmukaisuudesta vastaaminen on tapahtuman järjestäjän harteilla. Usein tapahtumajärjestäjille on tärkeää, että tapahtumassa näyttää siistiltä, jotta mielikuva tapahtumasta pysyy laadukkaana. Ympäristöasioiden hallinnan todellinen tila riippuu kuitenkin järjestäjän motivaatiosta.

“Tietynlainen valvonta olisi hyvä, mutta tapahtumanjärjestäjät priorisoivat mieluummin ohjelmaa kuin pistävät rahaa kiinni ylimääräisen. Hoidetaan se mikä on pakko, mutta toistaiseksi ainakaan mikään ei velvoita lajitteluun tapahtumissa.” -tapahtumatuottaja

3.4 Mitä ympäristöasioihin liittyvää tietoa kaivataan ja mistä sitä tulee saada?

Valtaosa tarvekartoitukseen osallistuneista tapahtumatuottajista ja tapahtumapaikoista kokee tapahtumien ympäristöasiat tärkeiksi. Tapahtuman järjestäminen vaatii tarkkaa suunnittelua ja resursseja suunnitelmien toteuttamiseen. Ajankohtaisen tiedon päivittäminen on tärkeää, jotta ympäristöasiat osataan ottaa huomioon. Tapahtumatuottajat ja tapahtumapaikkojen edustajat ovat kiinnostuneita käymään koulutuksissa ja seminaareissa, joissa tarjotaan laajasti ajankohtaista ympäristötietoa ja konkreettista opastusta tapahtuman järjestämiseen liittyen. Neuvontaa halutaan erityisesti seuraavissa asioissa:

- **Mitä ympäristöystävälliseltä tapahtumalta vaaditaan?**
- **Mitä lakiuudistuksia on tulossa ja miten niihin tulisi varautua?**
- **Mitä työkaluja tapahtuman ympäristöasioiden hallintaan on käytettävissä?**
- **Miten tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan ympäristö huomioon? Käytännön opas koko prosessista**
- **Mistä saadaan tietoa ympäristöystävällisistä tuotteista?**
- **Ympäristöasioiden hallinnan vaikutukset kustannuksiin**
- **Mitä todellisia vaikutuksia ympäristöasioiden hallinnalla on?**

Etenkin lupaviranomaisilta, jätehuollon edustajilta ja ympäristöasiantuntijatahoilta toivotaan kattavaa neuvontapalvelua ja tiedotusta. Kattavien tietopakettien lisäksi koulutuksilta ja seminaareilta odotetaan toisten tapahtumajärjestäjien tapaamista ja toimivien käytäntöjen jakamista. Lisäksi muiden maiden edelläkävijöiden esimerkit

tapahtuman järjestämisestä ja uusista tuotteista markkinoilla koetaan tärkeiksi. Palveluista ja koulutuksista ollaan myös valmiita maksamaan, jos niistä todella saa uutta, tapahtuman kehittämistä edesauttavaa tietoutta.

3.5 Kehitysideoita tapahtuman järjestäjiltä

Kohdistetut avustukset

Pienet tapahtumat ovat tärkeitä, mutta niillä ei ole juurikaan käytettävissään varoja eikä osaamista hankkia ulkopuolista rahoitusta. Kaupungilla olisi hyvä olla lainattavaa kalustoa, kuten nuorisoasiainkeskuksella AV-kalusto. Vääristääkö se kilpailua, jos kaupunki tarjoaa palvelua, joita myös yritykset tuottavat? Voisiko tämä olla avustuksena tai tukipalveluina esimerkiksi roskankerääjien, lajitteluneuvonnan ja jäteastioiden muodossa? Tämä on asia, jolle olisi todella paljon kysyntää ja joka mahdollistaisi kaupungin strategian mukaisen tapahtumallisuuden.

**“Välillä kaupungin kanssa asioidessa tulee semmonen olo, että tää on pakollinen paha. Kaupunki ei halua olla mahdollistaja vaan haluaa enemminkin vastustaa sitä, koska siitä aiheutuu ylimääräistä työtä.”
-tapahtumatuottaja**

Koulutukset

Greening Events -hankkeen ja Helsingin kaupungin elinkeinopalvelun tapahtumayksikön järjestämät koulutukset/seminaarit koetaan erittäin tarpeellisiksi. Muiden tapahtuma-alan ammattilaisten kokemukset, vertaistuki ja neuvot kiinnostavat. Koska tilaisuuksista kaivataan kokemusten vaihdon lisäksi konkreettisia esimerkkejä ja neuvontaa, on tapahtuma-alan ammattilaisille suunnattujen koulutusten kehittäminen jatkossakin tärkeää.

Lainsäädännön muutokset, jätehuolto, yhteistyö lupaviranomaisten kanssa, kansainvälinen benchmarking, markkinoilta löytyvät uudet tuotteet ja ympäristöystävällisten hankintojen tekeminen ovat esimerkkejä asioista, joita koulutuksilta odotetaan. Eri tahojen yhteistyön kehittäminen on olennaisessa roolissa, jotta tapahtumien järjestämiseen liittyvän laaja-alaisen kentän ympäristöasioiden hoitaminen saadaan hallintaan.

Koulutuksia ja tiedotteita suunniteltaessa olisi hyvä miettiä, miten panos-tulos -suhdetta voisi selventää? Tapahtumajärjestäjiltä puuttuu ehkä vertailupohjaa omalle toiminnalle ja siksi selkeiden tunnuslukujen esittäminen esimerkiksi jätehuollon tehostamisen vaikutuksista on tärkeää. Myös kuluttajien osallistaminen on merkittävässä roolissa, sillä tapahtumakävijöiden käyttäytymisellä on suuri vaikutus tapahtumien ympäristövaikutuksien syntyyn. Greening Events -hanke kehittää tätä varten oman, tapahtumissa hyödynnettävissä olevan konseptin.

Karttapohjaisen mallin tarve

Osa tapahtumajärjestäjistä kaipasi kartalla esitettyä tietoa tapahtumapaikoista. Tapahtumajärjestäjät käyvät aina tapahtumapaikalla tarkistamassa alueen, mutta seuraavien tietojen saaminen yhdessä tulostettavassa tiedostossa helpottaisi asioiden hoitamista:

- Vesipisteiden sijainti
- Viemärien sijainti
- Onko viemäröinti sadevedelle vai myös jätevedelle sopiva?
- Sähkökaappien sijainti, saatavan sähkön määrä ja tietoa siitä, miten liit-
tymä avataan
- Kulkuyhteydet ja liikkuminen (huoltoliikenne huomioitava)

4 Toimenpide-ehdotuksia

Seuraavaksi esitetään toimenpide-ehdotuksia, jotka on laadittu tarvekartoituksen tulosten pohjalta sekä tähän asti tehdyn Greening Events -hankekauden työn tuloksena. Toimenpide-ehdotusten toteuttamista edistetään jäljellä olevan Greening Events -hankekauden aikana osana muita keskeisiä toimintoja.

Toimenpide-ehdotuksina esitetään:

- Kaupungit laativat yhteistyössä elinkeinoelämän sekä muiden alan toimijoiden kanssa kestävän kehityksen mukaisen tapahtuma- ja matkailukohde toiminta-ohjelman käyttäen esikuvamallina Göteborgin kaupungin ja matkailuelinkeinon yhteisen markkinointiorganisaation toimintaa (Sustainable Göteborg & co). Tavoitteena on profiloida Helsingin seutu toimivaksi, viihtyisäksi, eläväksi ja ympäristöystävälliseksi kohteeksi luotettavasti myös kansainvälisessä vertailussa.
- Kaupungit laativat nykyistä tilannetta vastaavan roskaamisen vastaisen ohjelman, joka keskittyy kaupunkimme siisteyden ja viihtyisyyden parantamiseen. Keskeisenä keinona tulee olla roskaamisen vastainen ja yleistä ympäristötietoisuutta edistävä tiedotuskampanja sekä roska-astioiden määrän lisääminen erityisesti tapahtumapaikkojen, puistojen ja kävelykatujen yhteydessä.
- Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen tapahtumayksikön Internet-sivuilla olevat ohjeet tapahtumajärjestäjälle on päivitetty edellisen keran vuonna 2006. Greening Events -hankkeen toimesta ne päivitetään ja laajennetaan siten, että ne koskevat myös Espoossa ja Vantaalla järjestettäviä tapahtumia. Päivityksessä konkretisoidaan tapahtumien ympäristövaikutuksia korostamalla selkeästi, mitkä toimenpiteet ovat vaikuttavuudeltaan merkittäviä.

Tarvekartoituksessa nousi selkeästi esiin lupaviranomaistahojen saavutettavuus. Pääkaupunkiseudun värikkään tapahtumakentän palvelemiseen tulisikin jatkossa kiinnittää huomiota. Kun asioiden järjestäminen venyy, neuvontaa ei ole tarjolla, ohjeistukset ovat monimutkaisia ja tulkinnanvaraisia, eivät myöskään lähtökohdat kaupungin toivomien laadukkaiden tapahtumien järjestämiselle ole suotuisat.

- Keskitetty kaupunkikohtaisesti toimiva neuvontapalvelu vastaisi tapahtumajärjestäjien kysymyksiin, neuvoisi hakuprosessin mahdollisissa ongelmakohtissa ja mahdollistaisi näin tapahtuman asianmukaisen laadun jo suunnitteluvaiheessa.
- Laaditaan selvitys mahdollisista esteistä ja rajoituksista liittyen ympäristöystävällisyyttä suosivaan/painottavaan kilpailuttamiseen ja hankintoihin mm. liittyen välitukkutoiminnan järjestämiseen.

Järjestettävien tapahtumien luonne on muuttumassa siihen suuntaan, että avoimia, ilmaisia kaupunginosatapahtumia järjestetään jatkuvasti enemmän. Ilmaistapahtumi-

en järjestäjien haasteet tapahtuman ympäristöasioiden hoitamisessa saattavat erota perinteisen festivaalin järjestämisestä. Koska käytettävissä olevat resurssit ovat huomattavasti pienemmät, ei ympäristöasioiden hallintaan jää rahaa. WC-tilojen järjestäminen, jätehuolto, järjestyksenvalvojat ja sähkösopimukset hoidetaan mahdollisuuksien mukaan, mutta jos rahaa ei ole, on jostain tingittävä. Sen sijaan, että myönnetään pelkkiä rahallisia avustuksia tapahtumille, voisi kaupunki kohdistaa avustuksiaan esimerkiksi jätehuollon toimivuuteen myöntämällä avustuksen korva-merkittynä jätehuollon, lajittelun tai lajitteluneuvonnan järjestämiseen. Tärkeää on muistaa tapahtumien yhdenvertainen kohtelu.

- Kaupunkien tapahtuma-avustuksien kriteerien muokkaaminen niin, että kaupungit suosivat tapahtumia, jotka hakevat (tai joilla on) Ekokompassi tapahtuma tai pienelle tapahtumalle kehitettävä oma ohjelma. Pienten tapahtumien osalta tapahtuma-avustuksesta voisi myöntää tietyn summan suoraan tapahtuman jätehuollon järjestämiseen (jätehuoltosuunnitelman laatiminen, jäteasioiden vuokraus ja tyhjennys, lajitteluneuvonta, tapahtuman aikainen siivous ja jälkisiivous).
- Kaupungin oman siivousyksikön tai -yhtiön organisoiminen. Yksikkö voisi suorittaa tapahtuma-alueen siivouksen sovittavana palveluna ja suorittaa ns. sanktiosivouksena lupaehtoissa määritellyn siivousvelvoitteen jäätyä täytty-mättä. Siivous laskutettaisiin tällöin täysimääräisenä tapahtumanjärjestäjältä.

4.1 Tapahtuman ympäristövaatimukset

Tarvekartoituksen tuloksena on selkeästi tullut esille, että tapahtumien ympäristövaikutusten pienentäminen vaatii kaupunkien puolelta selkeämpää ohjeistusta, neuvontaa sekä valvontaa ja tapahtumien puolelta kykyä vastata kaupunkien asettamaan tasoon ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Tästä johtuen tarvekartoituksen johtopäätökset osiossa esitetään ympäristövaatimuksia sekä kaupungeille että tapahtumille. Näitä esitettyjä ympäristövaatimuksia voidaan käyttää työn lähtökohtana Greening Events -hankkeen ympäristökriteerit työryhmässä.

Jos tapahtumalupaa haettaessa jo tapahtuma-alueen vuokrasopimuksessa asetetaan veloitteeksi tiettyjen ympäristökriteerien vaatiminen yhteistyökumppaneilta ja alihankkijoilta, saadaan tapahtumien ympäristöasioiden huomioiminen vietyä paremmalle tasolle. Vuokrasopimuksessa voisi tarkentaa myös vaatimuksia tapahtuma-alueen välittömän läheisyyden siivoamisesta tapahtuman aikana ja sen jälkeen. Ympäristövaatimukset voisivat olla:

Tapahtumalle:

- Jätehuoltosuunnitelman tarkastus ennen tapahtumaa ja sen noudattamatta jättämisen seuraamukset kirjataan osaksi alueenkäytösopimusta (jätteen-synnyn ehkäisy, lajitteluvaihto-otteet, tapahtuman aikainen siivous, lajitteluopastus). Jätehuoltosuunnitelma kattaa myös tapahtuma-alueen määritellyn välittömän läheisyyden.

- Tapahtumassa käytetään ensisijaisesti kestoastioita. Mikäli niitä ei voida käyttää, käytetään vain biohajoavia (EN 13432 -standardin mukaisia) kertakäyttöastioita ja aterimia.
- Tapahtuman jokainen ruokapalveluntuottaja tarjoaa vähintään yhden kasvisruokavaihtoehdon sekä käyttää kahta luomuraaka-ainetta. Tapahtumassa tarjotaan reilun kaupan ja/tai luomukahvia ja -teetä.
- Tapahtuma käyttää WC-kontteja, mikäli tapahtumapaikan viemärointi sen mahdollistaa.
- Tapahtuman käyttämästä sähköstä vähintään 15 % on ulkopuolisen tahon toimesta sertifioitua tai alkuperätakuun saanutta vihreätä sähköä tai biopolttoaineilla (mieluiten ns. toisen sukupolven uusiutuvalla dieselillä) tuotettua aggregaattisähköä.
- Tapahtuma ohjaa kävijöitä tulemaan julkisella ja kevyellä liikenteellä laattimalla liikkumisen ohjaamisen suunnitelman asiantuntijoiden avustuksella.
- Luvanvaraiseen toimintaan haetaan lupia riittävän ajoissa jo alueiden käyttösopimusta laadittaessa.

Kaupungeille:

- Vastaavasti kaupungit asettavat itselleen tavoitteen luvan käsittelyajasta ja kehittävät neuvontapalveluitaan siten, että tapahtumanjärjestäjä tavoittaa lupaviranomaisen ja saa tarvitsemansa neuvontapalvelun.
- Jätehuoltosuunnitelman tarkastava taho sekä tapahtumanaikaisen jätehuollon valvova taho määrittellään kaupunkikohtaisesti ympäristövaatimustyöryhmässä. Tapahtuma-alueen välittömän läheisyyden määrittely kaupunkikohtaisesti osaksi jätehuoltosuunnitelmaa tarpeen mukaan.
- Ympäristövaatimukset ovat mm. kaupunkien tapahtuma-avustusten ehtoina.
- Kaupungit voisivat asettaa itselleen tavoitteet siitä, kuinka suuri prosenttiosuus ko. kaupungissa järjestettävistä tapahtumista toteuttaa Ekokompassi tapahtuma -ympäristöjärjestelmän tai pienelle tapahtumalle soveltuvaa ohjelmaa. Esimerkiksi Helsinki: vuoteen 2016 mennessä yli puolella kaupungin tai sen tytäryhteisöjen järjestämisistä tapahtumista, kokouksista ja konferensseista on ympäristömerkki tai -järjestelmä. Vuoteen 2016 mennessä yli neljänneksellä ulkopuolisten tahojen järjestämisistä tapahtumista on ympäristömerkki tai -järjestelmä.

5 Tuloksista tiedottaminen

Tarvekartoituksen tuloksista tiedotetaan Greening Events -hankkeen järjestämissä tapahtuma-alan ammattilaisille suunnatuissa koulutustilaisuuksissa ja tapaamisissa sekä hankkeen internet-sivuilla. Tarvekartoitus julkaistaan Helsingin ympäristökeskuksen julkaisusarjassa pdf-muotoisena. Julkaisu linkitetään Greening Events -hankkeen internet-sivuille sekä Espoon ja Vantaan kaupunkien osoittamille omille sivustoilleen.

Tarvekartoituksen tuloksia esitellään Helsingin tapahtumaryhmässä. Espoo ja Vantaa määrittelevät osaltaan tarkoituksenmukaisen tavan tarvekartoituksen tulosten esittämiseksi. Tarvekartoituksen tulosten esittämisen pohjalta kutsutaan koolle kaupunkien tapahtumien ympäristövaatimuksista vastaava työryhmä, jonka tehtävänä on laatia pääkaupunkiseudulle yhtenäiset kriteerit sekä hyväksyä tapahtumienjärjestäjien opas.

Tarvekartoituksen tuloksista kerrotaan alan kansainvälisissä kokouksissa ja seminaareissa, joihin hanke osallistuu, esimerkiksi Eurocities Working Group ”Greening the Local Economy”.

Lähteet

Helsingin kaupungin strategiaohjelma 2009–2012

Vantaan kaupunki 2012. Yleisötapahtumat Vantaalla – Ohjeistus tapahtuman järjestäjälle.

Kilpeläinen, Kostiainen ja Laakso (2012). Kaupungissa tapahtuu – tapahtumaklusteri ja tapahtumien vaikutukset Helsingissä. Tilaaja: Helsingin kaupungin tapahtumayksikkö.

Liite 1.

Sähköpostikyselyn saatekirje

Hyvä tapahtuma-alan ammattilainen,

auta meitä kehittämään tapahtumien ympäristöasioiden hallintaa vastaamalla pääkaupunkiseudun tapahtumien ympäristöasioiden kyselyyn. Greening Events -hankkeessa kehitetään työkaluja ja palveluita tapahtumien järjestäjille. Vastaamalla kyselyyn annatte arvokasta tietoa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungeille siitä, miten ympäristöasiat olisi parasta liittää osaksi jo olemassa olevia käytäntöjä.

Kysely sisältää pääosin monivalintakysymyksiä ja siihen vastaaminen vie noin 10 minuuttia. Kysely jakautuu viiteen osioon, joista ensimmäisessä kerätään vastaajan taustatiedot. Toinen osio käsittelee tapahtumien ympäristöasioiden hallintaa ja siihen liittyviä haasteita. Kolmannessa osiossa selvitetään yhteistyön toimivuutta tapahtumien järjestämisessä. Neljännessä osiossa käsitellään tapahtumien ympäristöystävällisiä hankintoja. Viidenteen osioon vastaaminen on vapaaehtoista ja siinä kysytään mielipiteitänne Hietaniemen rannan perusparannuksesta.

Kyselyssä on muutama avoin kenttä, joissa pääsette halutessanne antamaan laajemman vastauksen. Kyselyn aiheita käydään laajemmin läpi kiinnostuneiden kesken vapaamuotoisissa haastatteluissa, joissa pääsette kertomaan lisää näkemyksiänne, tarpeitänne ja esittämään kehitysehdotuksia. Ota yhteyttä puhelimitse tai sähköpostitse, mikäli haluat osallistua haastatteluun.

Pyydämme välittämään kyselyä eteenpäin myös muille mahdollisille tahoille organisaatiossanne. Kyselyyn voi vastata 24.8.2012 asti. Kyselyn tulokset julkistetaan syyskuussa 2012. Kyselyn ja haastattelun henkilötiedot käsitellään luottamuksellisesti vain tutkimustarkoitusta varten, eikä niitä luovuteta eteenpäin.

Tarkempaa tietoa hankkeesta löydätte osoitteesta: www.greeningevents.fi

Hanke saa tukea Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Uudenmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskukselta (ELY). Muita rahoittajia ovat World Design Capital Helsinki 2012 ohjelma sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit.

Liite 2.

Sähköpostikyselyn kysymyspatteristo

Mitkä tapahtumien ympäristöasiat ovat mielestäsi tärkeimpiä
Tärkeys, Jätehuolto/lajittelu
Tärkeys, Yleinen siisteys
Tärkeys, Ympäristöystävälliset hankinnat
Tärkeys, Lupa-asiat
Tärkeys, Verkkosähkö
Tärkeys, Tapahtumasähkö
Tärkeys, Kuljetukset
Tärkeys, Melu
Tärkeys, Lainsäädännön seuraaminen
Tärkeys, Tapahtuma-alan kansainvälinen kehityksen seuraaminen
Tärkeys, Ympäristöjärjestelmät tapahtumille (Ekokompassi tapahtuma, ISO 14001, ISO 20121, EMAS)
Tärkeys, Tapahtumien hiilijalanjälki
Tärkeys, Tapahtumien ympäristövaikutukset yleensä
Missä tapahtumien ympäristöasioihin liittyvää ajankohtaista tietoa ja neuvontaa olisi tärkeää olla saatavilla? Määritä tiedon välityksessä käytettävän kanavan tärkeys seuraaville seikoille
Greening Events -nettisivut
Infotilaisuudet
Koulutukset
Uutiskirjeet
Tapahtumaportaali
Lupa-viranomaiset
Muut alan toimijat
Julkaisut
Kansainvälinen benchmarking
Sosiaalinen media
Yhteistyöfoorumi

Seminaarit
Jokin muu, mikä
Miten seuraavat seikat toteutuvat yhteistyössä mainitsemasi tahon/tahojen kanssa? Valitse sopivin vaihtoehto asteikosta.
Viestintä yhteistyötahon kanssa
Yhteistyötahojen saavutettavuus
Yhteisen näkemyksen saavuttaminen
Taloudellisten resurssien riittävyys
Yhteistyön toimivuus yleensä
Jokin muu, mikä
Mitä mieltä olet seuraavien tapahtumiin tehtävien hankintojen saatavuudesta?
Kasvis-/lähi-/luomuruoka
Ympäristöystävälliset pesuaineet ja siivouspalvelut
Vihreä sähkö
Energiaa säästävät laitteet
Biohajoavat astiat
Kestoastioden vuokrauspalvelut
Kierrätettävät messurakenteet
Ympäristömerkityt oheistuotteet (tekstiilit, promotuotteet...)
Vähäpäästöinen kuljetus
Valinnoillamme voimme vaikuttaa ympäristön tilaan. Siksi olemme valmiita maksamaan hieman korkeampia hankintakustannuksia seuraavista ympäristöä säästävästä vaihtoehtoista verrattuna perinteisiin vaihtoehtoihin
Lähi-/luomuruoka
Vihreä sähkö
Energiaa säästävät laitteet
Ympäristöystävälliset siivouspalvelut
Kuljetuspalvelut joilla on ympäristöjärjestelmä
Kierrätettävät messurakenteet
Biopolttoaineet
Ympäristömerkityt majoituspalvelut
Laadukas jätepalvelu

Laadukas äänentoisto
LED-valaistus
Kysymys catering-palveluiden tuottajille. Muiden ei tarvitse vastata kysymykseen. Mitkä ovat valmiutenne
Kestoastioiden käyttöön tapahtumissa
Biohajoavien astioiden käyttöön tapahtumissa
Toimittaa luomu- / lähiruokatuotteita
Sitoutua lajittelemaan jätteet
Väittämä tapahtuman järjestäjille. Muiden ei tarvitse vastata kysymykseen. Olemme valmiita asettamaan yhteistyösopimuksissa etusijalle ympäristöä säästävien tuotteiden ja palveluiden tarjoajat?
Liikuntavirasto tekee syksyllä 2012 perusparannussuunnitelman Hietaniemen rannalle. Mitä mieltä olet alla olevien vaihtoehtojen tämän hetkisestä toimivuudesta ja riittävydestä? Kysymykseen ei ole pakko vastata.
Jäteastioiden sijoittelu
Jäteastioiden mitoitus
Ranta-alueen yleinen siisteys
Vesipisteiden sijoittelu ja kapasiteetti
Viemärien sijoittelu ja kapasiteetti
Verkkosähkökaappien sijoittelu ja teho
jokin muu, mikä
jokin muu, mikä
jokin muu, mikä

Liite 3.

Haastattelujen kysymysrunko

teema 1.

Tapahtumien ympäristöasioiden hallinta ja siihen liittyvät haasteet.

Ympäristöasioiden huomioon ottaminen tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Haasteet tapahtumien ympäristöasioiden hallinnassa.

Missä kaivataan erityisesti apua?

Mitä olette valmiita tekemään/aiotte tehdä asian eteen?

Mikä mielestänne on yleinen ongelma tapahtumien ympäristöasioiden hallinnassa?

teema 2.

Tietoisuuden taso ja sen parantaminen

Miten tietoisuutta tapahtumien ympäristöasioista voisi lisätä?

Minkälaista tietoutta tarvitsette lisää ja mistä tietoa olisi tärkeää saada?

Mitä kehitysideoita voisi olla ajankohtaisen tiedon jakamiseen?

Mikä tapahtuman saa tekemään ympäristöystävällisiä tekoja. Miksi motivaatio syntyy juuri näistä mainitsemistanne asioista?

Millä tavoin viestitte yleisölle ympäristöystävällisyydestänne?

Miten voisitte jakaa omaa ympäristötietouttanne/kokemuksianne muiden tahojen kanssa?

Mitä tapahtumien ympäristöasioihin liittyviä aiheita toivoisit koulutuksien, seminaarien, infotilaisuuksien erityisesti käsittelevän? Millaista tiedotusta kaipaisit lisää?

Onko teillä motivaatiota hankkia maksullista palvelua/apua esimerkiksi ympäristötiedouden kehittämiseen ja ympäristöasioiden hallintaan liittyvissä asioissa?

teema 3.

Tapahtumien ympäristöystävälliset hankinnat

mainitsit, että seuraavien hankintojen saatavuus on melko huono:

Mitkä yleensä ovat suurimmat haasteet ympäristöystävällisten hankintojen tekemisessä? (saatavuus, hinta, laatu..)

Mainitsit, että olette valmiita maksamaan seuraavista hankinnoista korkeampia kustannuksia ympäristöä säästääksenne. Oletteko myös tehneet näin?

Seuraavista hankinnoista ette kuitenkaan ole valmiita maksamaan lisää. Miksi?

Mikä erityisesti vaikuttaa päätökseenne edellä mainituissa valinnoissa?

Ette ole valmiita asettamaan yhteistyösopimuksissa etusijalle ympäristöä säästävien tuotteiden ja palvelun tarjoavia tahoja. Miksi?

teema 4.

Karttapohjainen malli

Mikä merkitys sillä olisi, jos kaupungin nettisivuilta löytyy kartalta tapahtumapaikat?

Onko mielestäsi karttapohjaiselle mallille tarvetta?

Mitä elementtejä karttapohjaisen mallin tulisi sisältää?

Mistä tällä hetkellä löytyy tiedot tapahtumapaikan fasiliteeteistä?

Mitkä asiat ovat teille tapahtuman järjestäjänä tärkeitä, jotka haluaisitte mahdollisesti selvittää karttapohjaisesta mallista?

KUVAILULEHTI / PRESENTATIONSBLAD / DOCUMENTATION PAGE

Julkaisija Utgivare Publisher	Helsingin kaupungin ympäristökeskus Helsingfors stads miljöcentral City of Helsinki Environment Centre	Julkaisuaika/Utgivningstid/ Publication time Marraskuu 2012 / November 2012	
Tekijä(t)/Författare/Author(s)	Marika Nyyssönen		
Julkaisun nimi Publikationens titel Title of publication	Tapahtumien ympäristöasiat – tarvekartoitus Evenemang och miljöärenden – behovskartering Environmental issues of events –Needs Analysis		
Sarja Serie Series	Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja Helsingfors stads miljöcentralen publikationer Publications by City of Helsinki Environment Centre	Numero/Nummer/No. 11/2012	
ISSN 1235-9718	ISBN 978-952-272-353-6	ISBN (PDF) 978-952-272-354-4	
Kieli Språk Language	Koko teos / Hela verket / The work in full Yhteenvedo/Sammandrag/Summary Taulukot/Tabeller/Tables Kuvatekstit/Bildtexter/Captions	fin fin, sve, eng fin fin	
Asiasanat Nyckelord Keywords	Tapahtumat, ympäristöasioiden hallinta, tarvekartoitus, ympäristövaatimukset Evenemang, hantering av miljöärenden, behovskartering, miljökrav Environmental management of events, needs analysis, environmental requirements		
Lisätietoja Närmare upplysningar Further information	Greening Events-hankkeen projektikoordinaattori Salla Koivusalo, puh./tel. (09) 310 32089 Sähköposti/e-post/e-mail: etunimi.sukunimi@hel.fi/ fornamn.efternamn@hel.fi / first name.surname@hel.fi		
Tilaukset Beställningar Distribution	Sähköposti/e-post/e-mail: ymk@hel.fi		

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 2011

1. Pakarinen, R., Hahkala, V. (toim.) Östersundomin yhteisen yleiskaava-alueen luontoselvityksiä
2. Rämö, S., Sjövall, A. Yhteenveto eurooppalaisten kaupunkien ympäristöpoliittisista linjauksista
3. Luontotieto Keiron Oy. Jakomäen muinaisrantakivikon luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
4. Pönkä, A., Hiillos, K., Kivikoski, L., Nikkola, K., Vuorilehto, V.-P., Kalso, S. Raakaveden vaikutus Helsingissä käytettävän talousveden laatuun
5. Kupiainen, K., Pirjola, L., Ritola, R., Väkevä, O., Viinanen, J., Stojiljkovic, A., Malinen, A. Street dust emissions in Finnish cities – summary of results from 2006–2010
6. Räsänen, M., Karvinen, V., Muurinen, J., Sopanen, S., Pääkkönen, J.-P. Helsingin ja Espoon merialueen tila vuonna 2010. Jätevesien vaikutusten velvoitetarkkailu.
7. Paavola, T., Pahkala, E. Marjojen ja sienten alkuperämaamerkinnot ja jäljitettävyyden Helsingissä 2010
8. Aspelund, P., Seimola, T., Leikas, P., Paaer, P. Harakan saaren luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2020
9. Yrjölä, R. Vuosaaren satamahankkeen linnustoseuranta 2010
10. Luontotieto Keiron Oy. Vantaanjoentörmän luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2020
11. Wahlman, S. Yleisten uimarantojen hygieniat, uimavesiluokitus ja kuluttajaturvallisuus Helsingissä vuonna 2011

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 2012

1. Iivonen, V. Ravintoloiden pizzatäytteiden mikrobiologinen laatu Helsingissä 2010
2. Yrjölä, T., Viinanen, J. Keinoja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi Helsingin kaupungissa
3. Salla, A., Nurmi, P., Riipinen, M. Lumen läjityksen ympäristövaikutukset Helsingissä
4. Muurinen, J., Pääkkönen, J.-P., Räsänen, M., Vahtera, E., Turja, R., Lehtonen, K. Helsingin ja Espoon merialueen tila vuosina 2007–2011. Jätevesien vaikutusten velvoitetarkkailu.
5. Savola, K. Helsingin metsien kääpäselvitys 2011
6. Miettinen, O. Orvakkalajistoselvitys Veräjämäen, Patolan ja Talin alueilla 2011
7. Karreinen, A. Grillikioskit ja niissä myytävien elintarvikkeiden mikrobiologinen laatu Helsingissä 2011
8. Määttä, A., Pynnönen, T., Parviainen, S., Kokkonen, J., Korhonen, J., Kontkanen, O., Jääoja, J., Hänninen, O., Keskinen, A., Huhtinen, T., Lahti, T., Kilpi, L., Viinikainen, M. Helsingin kaupungin meluselvitys 2012
9. Määttä, A., Pynnönen, T., Parviainen, S., Kokkonen, J., Korhonen, J., Kontkanen, O., Jääoja, J., Hänninen, O., Keskinen, A., Huhtinen, T., Lahti, T., Kilpi, L., Viinikainen, M. Helsingfors stads bullerutredning 2012
10. Yrjölä, R., Kontiokorpi, J., Luostarinen, M., Santaharju, J., Sarvanne, H., Tanskanen, A., Vickholm, J. Vuosaaren satamahankkeen linnustoseuranta 2011. Vuoden 2011 tulokset ja vuosien 2001–2011 seurannan yhteenveto.
11. Nyysönen, M. Tapahtumien ympäristöasiat – tarvekartoitus